

Esőben is telt házzal búcsúzott a Vásárhelyi Forgatóg

Példát mutatott a vásárhelyi közönség

Fotó: Szeredai Vivien

A Vásárhelyi Forgatóg idén tizenkettedik alkalommal várta a látogatókat, és ismét bebizonyosodott: a közösség ereje, a kultúra szeretete és a családbarát szellemiség minden körülményt felülír, ugyanis esőben is telt házzal zárult a rendezvény. Szeptember 1-jén, hétfőn a főszervezők sajtótájékoztatón összegezték a rendezvényt.

Szeredai Vivien

Bár a vasárnapi zárókoncerten a Bagossy Brothers Company fellépését folyamatos eső kísérte, a vár megtelt lelkes közönséggel. Nagy Éva, a szervező Marosvásárhelyért Egyesület elnöke hangsúlyozta: a résztvevők kultúrán és fegyelmезetten szórakoztak, az eső pedig nem szegte kedvét az együttesnek sem, amely a tőlük megszokott energiával tartott emlékeztető koncertet. Az elnök köszönetet mondott a hatóságoknak, a katasztrófavédelem

(Folytatás az 5. oldalon)

Katona Lajos szoborkiállítása

Augusztus 27-én, szerdán ünnepélyes keretek között megnyitották Katona Lajos vak szobrász kiállítását a marosvásárhelyi Teleki Tékában. A művész formakísérleteiből összeállított tárlat egy nem mindennapi személység munkáin keresztül invitálja új perspektívák felfedezésére a közönséget.

5.

A község három falujában épül a csatornahálózat

Agárdon egy 200 méteres szakasz és a pumpaház hiányzik. Kezelenben a főút mellett kell kiépíteni egy vezetéket, a faluban a munkálatok 90 százalékban készen vannak.

6.

Búzaösszeöntő ünnepség Csibán

A megye és a Kárpát-medence különböző pontjairól érkeztek küldöttségek vasárnap délelőtt a Magyarok kenyere – 15 millió búzaszem és a Székely Szívek Tarisznája nevű adománygyűjtő programra Csibára.

7.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

A fától az erdőt...

Mózes Edith

Országszerte sztrájk kezdődött pénteken a városi és községi polgármesteri hivatalokban. A helyi közigazgatásban dolgozók a polgármesteri hivatalok és községzházak tevékenységének szüneteltetésével tiltakoznak a Bolojan-kormány második megszorító csomagja ellen.

Az intézkedéscsomag jelentős, 25 százalékos létszámcsökkentést ír elő a helyi közigazgatásban, miután tavaly már 10 százalékkal csökkentették a posztok számát. A szakszervezetek azután döntöttek a teljes munkabeszüntetés mellett, hogy az elmúlt hét folyamán eredménytelenül próbáltak tárgyalni a kormánnyal a megszorításokról, amelyek szerintük lényegében megsemmisítik a községek és a kisebb városok polgármesteri hivatalait.

Bezártak tehát a polgármesteri hivatalok, a tanárok pedig a tanévkezdés bojkottjára készülnek. Az oktatásügyi szakszervezetek azt tervezik, hogy hatalmas tüntetést tartanak Bukarestben a szeptember 8-i tanévkezdés napján.

Romániában először fordul majd elő az utóbbi harmincöt évben, hogy a tanévkezdés a kormány, az elnöki hivatal és a prefektúrák székháza előtt fog zajlani, mondta Simion Hăncescu, a Tanügyi Szabad Szakszervezetek (FSLI) elnöke a törvényjavaslatok véleményezését végző konzultatív testület, a Gazdasági és Társadalmi Tanács (CES) pénteki ülése után. Közölte a miniszterelnökkel, hogy a szakszervezetek nem fogják tétlenül nézni az oktatásügyi szétverését.

Ha ez sem lenne elég, a külügyminisztérium bejelentette, hogy módosítja a 2008/198-as számú törvényt a konzuli szolgáltatásokról. A jogszabályi

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

2

KEDD

Ma REBEKA,
holnap HILDA napja

Az év 245. napja, hátravan 120 nap

6:34 17:23

20:00 1:04

A nappal hossza:
13 óra 17 perc

Időjárás

Részen felhős

Hőmérséklet:
max.: 29 °C
min.: 14 °C

naptár

Isten éltesse!

HILDA: germán eredetű női név, amely a „hild” elemből származik, és jelentése harc vagy harcos nő.

VALUTAÁRFOLYAM BNR: 2025. szeptember 1.	
1 €	5,0725 lej
1 \$	4,3271 lej
100 Ft	1,2825 lej
1 g arany	482,6091 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

25. születésnapját ünnepli a HIFA-Románia

Szeptember 1-5. között egyhetes rendezvénysorozattal ünnepli fennállásának 25. évfordulóját a HIFA-Románia Egyesület. Szeptember 1-jén, hétfőn (tegnap) a marosvásárhelyi Deus Providebit Tanulmányi Házban társasjátékoszással és jelbeszéd-bemutatóval indult a program. Szeptember 2-án, kedden (ma) 18–20 óra között nyílt napra kerül sor a támaszcsoportoknál, 3-án, szerdán 15 órától pedig ünnepi előadásra várják az érdeklődőket. Szeptember 4-én, csütörtökön 11-16 óra között Fraternitas tematikus lelki napot tartanak, 5-én, pénteken 11-13 óra között pedig a HIFA által ültetett fákat látogatják meg a Kövesdomb alja és a Bodoni utcai útkereszteződésnél. Az évforduló alkalmából szeptember 14-éig tekinthető meg a Rejtett gyöngyszemek kiállítása a Deus Providebit Tanulmányi Házban.

Iskolaudvarról loptak építőanyagot

A mezőrucsi rendőrök augusztus 29-én, pénteken azonosítottak egy 23 éves helyi lakost és egy 48 éves mezőgerbenesi férfit, akik a gyanú szerint augusztus 23–25. között jelentős mennyiségű építőanyagot vittek el a mezősámsondi iskola udvaráról. Az illetőknél tartott házkutatás során a hatóság megtalálta az eltulajdonított javakat. Az ügyben bűnügyi eljárás indult. A 23 éves fiatalembert 24 órára őrizetbe vették, majd előzetes letartóztatásba helyezték, a 48 éves gyanúsított ellen szabadlábon folyik a kivizsgálás – olvasható a Maros Megyei Rendőr-felügyelet közleményében.

Deák Katalin Miszlik-meséi

Szeptember 4-én, csütörtökön 18 órától mesevilágba invitálja látogatóit a marosvásárhelyi PhoeBo Egyesület Deák Katalin képzőművészeti alkotásaival: Miszlik-mesével. Az egyéni kiállítás címét – Ki merészel itt nagyobb lenni nálam? – Hervay Gizella mesehőse, a kis király inspirálta. Helyszín a Bolyai Ház, Papiu Ilarian utca 19/2. szám (a Kőrösi Csoma utca sarkán). A tárlat hétfőnként és péntekenként 17–19 óra között látogatható.

Előadások a Csűrszínházban

Szeptember 5-én, pénteken 19 órától a mikházi Csűrszínházban közkívánatra újra előadják a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház és a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Akadémiai Műhelyének koprodukcióját, Pozsgai Zsolt Liselotte és a május című darabját. Az előadás rendezője Harsányi Zsolt, szereplők: Gecse Ramóna és Galló Ernő. Szeptember 6-án, szombaton 19 órától a Csűrszínház műsorra tűzi Szabó Magda Kígyómarás című színművét, a békéscsabai Jókai Színház és az Újszínház közös produkcióját. Az előadást színpadra alkalmazta Katona Imre és Pataki András, rendező Pataki András, rendező-asszisztens Kiss Kata. Helyfoglalás mindkét előadásra a 0744-394-186-os telefonszámon, jegyváltás a helyszínen.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Új kinevezést kapott a főtanfelügyelő

Az egymást követő harmadik éve Paula-Maria Dărăbant (fotó), a szászrégeni Petru Maior Iskolaközpont matematika szakos tanárnőjét nevezték ki az oktatásügy érdekében történő áthelyezéssel a Maros Megyei Tanfelügyelőség főtanfelügyelői tisztségébe a 2025. augusztus 27-i 5875-ös miniszteri rendelettel.

A főtanfelügyelő asszony korábban matematika-tanfelügyelőként dolgozott. Kollégái alkalmasnak tartják erre a tisztségre, mert olyan pedagógus, akivel a kényes ügyeket is meg lehet beszélni.

Ami az ideiglenességet illeti, ez a jogállás a tanfelügyelőségen minden tisztségre érvényes, mivel évek óta nem szerveztek versenyvizsgát a tanfelügyelői állások hosszabb időre szóló betöltésére. Kivételt képeznek az iskolaigazgatók, akik négy éve versenyvizsga alapján nyerték el tisztségüket.

A főtanfelügyelő asszony az értesítésben köszönetét fejezte ki a sajátónak a megyei oktatásügy támogatásáért, és jó együttműködést ígért az új iskolai évrre. (b.)

Robbanást követően tűz ütött ki egy fafeldolgozó üzemben

Hétfőn reggel tűz ütött ki a szászsebesi Kronospan fafeldolgozó üzemnél, három személy megsérült. A sérültek közül ketten gépi lélegeztetésre szorultak, egyiküket a marosvásárhelyi, a másikat a temesvári kórházba szállították – közölte Raed Arafat.

A belügyi államtitkár azt is elmondta, hogy ha a sérültek kezelőorvosai indokoltak tartják és kérik, az eljárásnak megfelelően kezdeményezni fogják a páciensek átszállítását külföldi egészségügyi intézményekbe. Ez csak abban az esetben lehetséges, ha három

orvos is megerősíti, hogy Romániában nincs lehetőség a kezelésükre. „Ilyenkor kérhetik, hogy találjanak helyet számukra külföldön, de senki nem garantálhatja, hogy sikerül. Van, amikor nem találunk helyet külföldi kórházakban” – magyarázta.

Arafat azt is elmondta, hogy a fafeldolgozó üzemnél egy robbanást követően csaptak fel a lángok. A tüzet eloltották, a tűzoltók már csak felügyelik a helyszínt – tette hozzá.

A tűzoltásban 20 egység vett részt, a Fehér megyei tűzoltók munkáját Maros és Szeben megyéből érkezett kollégáik segítették.

Az üzem egy hozzávetőlegesen 3000 négyzetméteres csarnokában csaptak fel a lángok, egyelőre ismeretlen okból. A Fehér megyei rendőrség később azt is közölte, hogy a sérültek közül ketten – egy 33 éves és egy 46 éves férfi – román állampolgárok, egy 48 éves férfi pedig Sri Lanka-i, mindhárman a vállalat alkalmazottai. A rendőrség vizsgálja a tüzeset körülményeit, az ügyben gondatlanságból elkövetett testi sértés és gondatlanságból elkövetett rongálás miatt indítottak eljárást. (Agerpres)

Fotó: Fehér megyei katasztrófavédelem

RENDEZVÉNYEK

Mente Fesztivál

Augusztus 31-én, vasárnap kezdődött, és szeptember 6-án, szombaton zárul a Felső-Maros menti rendezvénysorozat, a Mente Fesztivál. A rendezvényt vasárnap a Szászrégenből induló és a vidék több települését érintő közösségi biciklitúra nyitotta meg. Szeptember 1-jén, hétfőn este a magyarfülpösi református templomban gyertyafényes koncertet adott a Dzsingisz & Scordatura kvartett. 2-án, kedden (ma) este 7 órától a marosvécsi Kemény-kastélyban erdélyi premierként levetítik a Széchenyi és az utolsó éjszakái látogató című filmet. Ezt megelőzően délután 5 órától tárlatvezetéssel egybekötött kastélylátogatásra lesz lehetőség. Szeptember 3-án, szerdán este 7 órától a Maros Művészegyüttes Mezőség mosolya című folklórelőadását mutatja be a marosvécsi kultúrotthonban. 4-én, csütörtökön este 8 órától a magyarói kultúrotthonban levetítik a Ma este gyilkolunk című filmet. 5-én, pénteken este 7 órától a marosfalfalui kultúrotthonban gálaestre kerül sor, fellép a Neumarkt Brass Quintet, szölisták: Borsos Edith és Marian Someșan. 6-án, szombaton déli 12 órától Marosfalfaluban Csuka Szidónia az Érzelem, kaland című gyermekfoglalkozásokra várja az érdeklődő családokat. Aznap este 7 órától az Itinera együttes,

8 órától a RITMusa zenekar koncertezik, 9 órától pedig az Új Babylon nevű fiatal formáció az Omega legendás dalait adja elő Marosfalfaluban, a fesztivál nagyszínpadján. A programokon a részvétel ingyenes.

Mesedélután a gyermekkönyvtárban

Minden hónap második csütörtökén, így legközelebb szeptember 11-én 18 órától mesedélutánra várják az 5–12 éves gyermekeket a Maros Megyei Könyvtár gyermekrészlegére. Az együttlétén a mesehallgatás mellett olyan kreatív tevékenységekre is sor kerül, amelyek a mesét a valósággal hozzák összefüggésbe.

Községi napok Maroskeresztúron

A hét végén, szeptember 6-7-én tartják Maroskeresztúron a községi napok rendezvénysorozatát, ahol gyerekprogramok, helyitemék-vásár, kulturális események, valamint koncertek várják a szórakozni vágyókat. Szeptember 6-án, szombaton 12 órától a helyi polgármesteri hivatal elől indul a Keresztúron biciklivel című kerékpáros felvonulás, 13 órától pedig az aranylakodalmukat ünneplő párokat köszöntik. Fellépnek többek között Gyárfás Kinga, Bodó Csaba, Mike Zetter, US, Gentiana, a No sugar, valamint a Desperado. 22.30-tól tűzijáték zárja a napot. Szeptember 7-én, vasárnap fociturnét tartanak a helyi műfüves pályán.

Karol Nawrocki: Lengyelország frontállam, ezért szüksége van a második világháborús német kártérítésre

Lengyelország a NATO keleti szárnyának legfontosabb állama, frontállam, ezért szüksége van rendezett kapcsolatokra Németországgal és a második világháborús német kártérítésre is – jelentette ki Karol Nawrocki lengyel elnök hétfőn a háború kitörésének 86. évfordulója alkalmából rendezett megemlékezésen.

Az államfő hétfő hajnalban a hitleri Németország által 1939. szeptember 1-jén megtámadott, a második világháború első európai ütközete helyszínéneként számon tartott, Gdansk melletti Westerplatte-félszigeten rendezett ceremónián szólalt fel.

Beszédében Karol Nawrocki hangsúlyozta, hogy „a feltámadó orosz nagybirodalmi törekvések korában” fejleszteni kell a lengyel hadsereget, és erős szövetségeket kell építeni. Egyúttal Lengyelországnak „mint a NATO keleti szárnya legfontosabb államának szüksége van igazságosságra, igazságra és rendezett kapcsolatokra Németországgal” – tette hozzá.

A jó kapcsolatok érdekében „végre rendezni kell a német állam által fizetendő jóvátétel kérdését” – jelentette ki Nawrocki, aláhúzva: ezt ő „Lengyelország elnökeként, a közjó érdekében egyértelműen követeli”.

Az ünnepségen részt vevő Donald Tusk miniszterelnökhöz fordulva az elnök azt szorgalmazta, hogy a témát a kormány is vesse fel a nemzetközi tárgyalásokon.

A második világháborús német jóvátétel az előző, a Jog és Igazságosság (PiS) vezette kormány idején vált a lengyel–német kapcsolatok egyik fontos témájává. Az akkori kormány egy jelentésében 6,2 ezer milliárd zlotyra becsülte a kár összegét.

Jóvátételi igényei kapcsán Varsó 2022 őszén küldött diplomáciai jegyzéket Berlinnek.

A jóvátétel szükségességét hangsúlyozta folyamatosan Andrzej Duda előző elnök is, Berlin azonban visszautasította a jóvátételi tárgyalások felújítására vonatkozó lengyel kérést.

Donald Tusk jelenlegi lengyel kormányfő tavaly februárban úgy ítélte meg: „formális, jogi, nemzetközi szempontok szerint a jóvátétel ügye sok évvel ezelőtt lezárult, az erkölcsi, pénzügyi, anyagi elégtételre viszont soha nem került sor”.

Az augusztus elején államfői posztra beiktatott Nawrocki az elnökválasztási kampányban márciusban kijelentette: ha megválasztják elnöknek, akkor visszatér a kártérítési követeléshez.

Donald Tusk hétfőn a Westerplattén aláhúzta: a lengyeleknek meg kell érteniük, hogy ma „ki az ellenség és ki a szövetséges”, honnan éri őket jelenleg fenyegetés, és kivel kell szövetséget fenntartani Lengyelország és a nyugati civilizáció védelmében. Az utóbbival összefüggésben Tusk „az egyesült Európát” és a NATO-t említette. *(MTI)*

Bayrou: a szeptember 8-i bizalmi szavazáson Franciaország sorsa múlik, nem pedig a kormányfőé

Franciaország sorsa múlik a kormány-nyal szembeni szeptember 8-i bizalmi szavazáson, nem pedig a kormányfőé – jelentette ki François Bayrou francia miniszterelnök vasárnap este négy országos hírtelevíziónak adott élő interjújában.

„Ha a kormány megbukik, ahogyan (az ellenzék) szeretné, és ahogyan bejelentették (...), akkor ez azt jelenti, hogy politikai váltás lesz. Feladjuk vagy feladnánk azt a politikát, amely szerintem létfontosságú az ország számára, egy másfajta, lazább, inkább sodródó politika érdekében” – fogalmazott a miniszterelnök.

A december óta hivatalban lévő Bayrou hétfőn jelentette be, hogy bizalmi szavazást kezdeményez szeptember 8-án a képviselők részéről a kormány adósságcsökkenítő tervének végrehajtásához és a 2026-ra meghatározandó költségvetési irányvonal támogatásához, amely csaknem 44 milliárd eurós megtakarítást irányoz elő.

Miután a kormány csak relatív többséggel rendelkezik a Nemzetgyűlésben, és az ellenzéki pártok – a baloldaltól a Marine Le Pen által vezetett, Nemzeti Tömörülésig – már jelezték, hogy nem szavaznak bizalmat a kormánynak, a jelenlegi helyzet szerint az a legvalószínűbb, hogy a centrista és hagyományos jobboldali pártok által támogatott kormány ugyanúgy megbukik, ahogy az tavaly december elején történt a Michel Barnier vezette előző kabinettel, szintén a tervezett költségvetési megszorítások miatt.

A miniszterelnök közlése szerint a másfél órás interjúját „biztosan nem bú-

csúnak” szánta, miközben a Szocialista Párt főtítkára, Olivier Faure „visszavonhatatlannak” nevezte a szocialisták azon döntését, hogy megtagadják a bizalmat a kormánytól, hozzátéve, hogy ideje a kormányfőnek „búcsút” mondania.

„Úgy gondolom, hogy a következő napok döntő fontosságúak lesznek. És ha azt gondolják, hogy feladhatom a harcot, amit évek óta folytatok, és amit a jövőben is folytatni kívánok, akkor tévednek” – hangsúlyozta a centrista Modemet vezető miniszterelnök, aki korábban három alkalommal indult az elnökválasztáson.

„Majdnem minden francia pontosan tudja, hogy egy eladósodott ország nem szuverén, nincs meg a szabadsága” – tette hozzá.

A kormány azt tervezi, hogy 2026-tól háromezer munkahelyet szüntet meg a közszférában, nem emeli jövőre a nyugdíjak jelentős részét, és minden szociális juttatás 2026-ban a 2025-ös szinten marad.

Az egészségügyi kiadásokat illetően 5 milliárd eurós csökkentést irányoz elő a kormány, az állami, önkormányzati és szociális kiadások csökkentése 21 milliárd eurós megtakarítást tenne lehetővé, a szociális juttatások és a jövedelemadó skála befagyasztásának várható bevételei pedig további 7 milliárd eurót jelentenének.

A kormány a termelés növelése érdekében a 11 munkaszüneti nap közül kettő eltörlését javasolja: húsvéthétfőt és május 8-át, a második világháború befejezésének emléknapját. A miniszterelnök úgy vélte, hogy ez utóbbi javaslat azonban

még vita tárgyát képezheti.

A miniszterelnök a jövő héten valamennyi parlamenti párttal külön-külön egyeztet a költségvetési javaslatokról.

A kormány szeptember 8-i bukása esetén a köztársasági elnök kinevezhet egy új kormányfőt, vagy feloszlathatja a Nemzetgyűlést és új választásokat írhat ki, mielőtt új kormányt nevez ki. Az ellenzéki pártok közül a Jean-Luc Mélenchon által vezetett radikális baloldali Engedetlen Franciaország és a Marine Le Pen által fémjelzett Nemzeti Tömörülés viszont Emmanuel Macron köztársasági elnök lemondását is követeli, és új elnökválasztást szeretne.

Az elnök pénteken támogatásáról biztosította François Bayrou-t, és nem kívánt „politikai spekulációkba” bocsátkozni egy esetleges új nemzetgyűlési feloszlatról és előrehozott választásokról a bizalmi szavazás valószínűsíthető kudarca után. Az államfő úgy vélte, hogy a miniszterelnök előtt álló kihívás „nem leküzdhetetlen”, és felszólította a politikai erőket, hogy találjanak „megállapodási utakat” a költségvetésről.

Az 1958-ban kezdődött V. köztársaság történetében példátlan politikai instabilitás több mint egy évvel ezelőtt kezdődött, miután az elnöki párt által az európai parlamenti választásokon elszenvedett vereség miatt Emmanuel Macron feloszlatta a Nemzetgyűlést.

A 2024. július 7-i előrehozott választások eredményeként az új Nemzetgyűlés háromosztatúvá vált 11 frakcióval, és egyik párt sem tudott abszolút többséget szervezni maga köré. *(MTI)*

heit növelheti, hanem politikai következményekkel is járhat.

Politikai elemzők Nicușor Dan államfőt és Oana Țoiu külügyminisztert a román külpolitika karikatúrájának nevezik. Szerintük ők egy NGO-laboratórium termékei, a „polgári innováció” és a „fenntarthatóság” szabványosított szókincsével, összekeverik a diplomáciát egy hétvégi képzéssel. Nicușor Dan és Țoiu látszólag csak a brüsszeli urak és a saját tehetlenségük nevében beszélnek – állítják. Frázisaik mosolyokat, ironikus tapsot és azt a dédelgetést váltják ki, amellyel az amatőr színházi színészekre tekintünk. Az intézmények folyosóin tapogatóznak, meggyőződve arról, hogy a külpolitikát ugyanolyan ostoba lelkesedéssel lehet folytatni, mint ahogyan, mondjuk, egy Erasmus-projektet írunk.

Bokros a botrány a bírák nyugdíjba vonulása miatt is. Ez egyelőre nem eredményez mérhető költségvetési nyereséget. Ehelyett a legnehezebben felépíthető tőke vész el: az igazság-szolgáltatás és a végrehajtó hatalom közötti bizalom.

Mindezek tükrében Románia működésképtelen állammak tűnik.

ORSZÁG – VILÁG

Az államfő fogadta hivatalában Manfred Webert, az Európai Néppárt elnökét

Nicușor Dan hétfőn fogadta hivatalában Manfred Webert, az Európai Néppárt (EPP) elnökét. A találkozó után az államfő arról számolt be a Facebook-oldalán, hogy tartalmas megbeszélést folytatott az EPP vezetőjével a közös prioritásokról: a biztonságos, stabil Európai Unióról és a versenyképes gazdaságról. „Továbbra is együtt fogunk dolgozni e célok elérése érdekében. Ugyanakkor nagyrabecsülésemet fejeztem ki az Európai Néppártól kapott folyamatos támogatásért is” – írta bejegyzésében. A hétfőn Bukarestben tartózkodó Manfred Weber találkozott Ilie Bolojan miniszterelnökkel is. *(Agerpres)*

AFM: szeptemberben indul a magánszemélyeknek szóló roncsautóprogram

Szeptember folyamán indítja el a Környezetvédelmi Alapkezelő (AFM) a természetes személyeknek szóló roncsautóprogramot. Az AFM hétfői tájékoztatásában emlékeztettek, hogy az elmúlt napokban közvitára bocsátották a roncsautóprogram módosított pályázati útmutatóját, amely elérhető a környezetvédelmi minisztérium honlapján. A dokumentum szerint a legjelentősebb változás az elektromos, illetve a hidrogén üzemanyagcelás autók vásárlására nyújtott támogatást érinti, amelynek összege 18.500 lejre módosult. A pályázati útmutató szeptember 5-ig lesz közvitán. Ezt követően megnyitják a jelentkezést a programban való részvételre az autógyártók és -kereskedők számára, és várhatóan szeptember végétől lehet majd igényelni a támogatást – közölte az AFM. *(Agerpres)*

Hatósági felügyelet alatt marad Călin Georgescu

Jóváhagyta hétfőn Bukarest első kerületének bírósága Călin Georgescu hatósági felügyeletének meghosszabbítását. A bíróság döntése nem végleges, 48 órán belül megfellebbezhető. Călin Georgescu ellen július 2-án emelt vádat a legfőbb ügyészség. A vádhatóság akkori közleménye szerint népirtásért, emberiesség elleni bűncselekményekért és háborús bűncselekményekért elítélt személyek kultuszának nyilvános népszerűsítésével, valamint fasiszta, legionárius, rasszista vagy idegengyűlölő nézetek és tanok nyilvános népszerűsítésének folytatólagosan elkövetett bűncselekményével vádolják. Emellett az ügyészek szerint a volt elnökjelölt az elmúlt években interjúkban, nyilatkozatokban vagy Facebook-bejegyzésekben következetesen törekedett arra, hogy változtasson a legionárius mozgalom történelmi szerepének megítélésén, többek között a mozgalomhoz és az ideológiájához kapcsolódó történelmi személyiségek, Corneliu Zelea Codreanu, Ion Antonescu, Ion Moța és mások dicsőítésével. *(Agerpres)*

A fától az erdőt...

(Folytatás az 1. oldalról)

változások következtében ismét bevezetnék azokat a díjakat, amelyeket még 2017-ben eltöröltek. A jogszabálytervezet 2026. január 1-jén léphet életbe.

A minisztérium azzal érvel, hogy a díjak visszavezetése biztosítaná a szolgáltatások digitalizálásához és bővítéséhez szükséges forrásokat, valamint javítaná a diaszpóra számára nyújtott szolgáltatások gyorsaságát és minőségét.

A nyugatra távozott, román útlevéllel is rendelkező 1,2 millió moldovai állampolgárral együtt a román diaszpóra 6,5 millió fő, így jelentős politikai és gazdasági tényező az ország életében. A 2017-ben eltörölt konzuli díjak megszüntetését a mindenkori kormányok részben a választók magukhoz édesgetésére használták, hiszen a külföldön élő román állampolgárok döntő szerepet játszottak több választás kimenetelében.

A mostani tervezet ezért nemcsak a diaszpóra pénzügyi ter-

Nyílt levél Vladimir Prebilič úrnak, az Európai Parlament képviselőjének

Tisztelt Képviselő Úr!

Július 10-én, az Európai Parlament plenáris ülésén elhangzott felszólalásában, amely a kohéziós politika fontosságáról szólt, egy kulcsfontosságú igazság hangzott el: a kohéziós források ígéretet jelentenek arra, hogy egyetlen régió sem fog leszakadni. Ez nem csupán gazdasági kérdés, hanem az európai szolidaritás lényege, amely nélkül az unió szétesne. Amikor Ön a Bizottság terveit bírálta, miszerint a kohéziós politikát megnyirbálnák, nemcsak a költségvetés védelmében szólalt fel, hanem a közösségek, a régiók és a kulturális sokszínűség mellett. Azok mellett, akiknek identitása és fejlődése éppen attól függ, hogy az Európai Unió nem hagyja őket magukra. Számunkra, Székelyföldön élők számára ezek a szavak különösen fontosak. Hiszen mi is egy olyan nemzeti

régióban élünk, ahol az európai értékek nem elvont fogalmak, hanem a mindennapi élet kihívásainak mércéje. Ezért engedje meg, hogy felidézzek egy régi, de ma is időszerű pillanatot. 2008. július 3-án Marosvásárhelyen, a Kultúrpalotában az Önök frakciója, a Zöldek/Európai Szabad Szövetség tartotta kihelyezett ülését és konferenciáját. Két nagy témáról esett szó: környezetvédelemről és európai kisebbségvédelemről. Ez volt az egyetlen alkalom, hogy egy EP-frakció Székelyföldre látogatott – Tőkés László EP-képviselőként tagja volt a frakciónak –, és számunkra ez történelmi jelentőségű volt. Néhány hónappal korábban, 2008 februárjában döntött úgy a Székely Nemzeti Tanács, hogy élni fog az európai polgári kezdeményezés eszközével, és Marosvásárhelyen, Önök előtt beszélhettünk először

erről a tervről. Akkor számunkra a Zöldek/EFA munkacsoportja jelentette az európai nyilvánosságot.

A Kultúrpalota és Marosvásárhely polgárai azóta is visszavárják a Zöldek/EFA frakcióját. Visszavárják, hogy ismét itt, Székelyföldön vitassuk meg az unió regionális politikájának jövőjét – különösen most, amikor a kohéziós politika sorsa újra kérdésessé vált. Képviselő úr, Ön a felszólalásával hidat épített a jelen és a múlt között: 2008-ban a kohézió és a kisebbségvédelem egyszerre volt napirenden, és ma ugyanúgy a két ügy újra elválaszthatatlan. Ezért bízom abban, hogy szavait tettek követik – és a Zöldek/EFA frakciója újra eljön közénk, hogy megerősítse az európai ígéretet: egyetlen régió sem szenvedhet hátrányt.

Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács elnöke

Archív felvétel a levélben említett marosvásárhelyi tanácskozásról. Jobbról balra: Szilágyi Zsolt, Nelly Maes EFA-elnök, Garda Dezső parlamenti képviselő, Tőkés László EP-képviselő, EMNT-elnök, Ian Hudghton EFA-frakcióvezető, SNP Skót Nemzeti Párt, EP-képviselő, Milan Horacek cseh zöldpárti képviselő, Tatiana Zdanoka EFA, EP-képviselő, Litvánia, Izsák Balázs SZNT-elnök.

Újabb ázsiai vendégmunkást bántalmaztak származása miatt

Újabb ázsiai vendégmunkást bántalmaztak származása miatt, a Kolozsváron megtámadott áldozat állapota válságos. A támadó román fiatalembert 30 napos előzetes letartóztatásba helyezte hétfőn a kolozsvári bíróság, ütlegetés és egyéb bűncselekmények miatt indult bünvádi eljárás ellene – közölte a kolozsvári ügyészség tájékoztatása alapján a News.ro hírportál.

A kolozsvári ügyészség tájékoztatása szerint az áldozat Bangladesből érkezett munkavállalóként Romániába, és futárként dolgozott. Támadója egy 20 éves román fiatalember, aki egy fadarabbal mért ütéseket a fejére, hátára és alsó végtagjaira. Az áldozatot kórházban ápolják, kómában van, állapota válságos. Az incidens 2025. augusztus 26-án történt, ugyanazon a napon, amikor Bukarestben is bántalmaztak egy ázsiai vendégmunkást, ugyancsak származása miatt.

A Kolozsváron futárként dolgozó bangladesi férfira 23.40 órakor támadtak rá egy vasúti átjárónál, kevésbé forgalmas városrészben. A támadó 40-45 nap alatt gyógyuló sérüléseket okozott áldozatának. Az ügyészség szerint az eset rendőrségi besorolását súlyosbítja, hogy a támadó rendkívül agresszív magatartást mutatott, akkor is folytatta az ütlegetést, amikor áldozata a földön feküdt, majd önkívületi állapotban magára hagyta. A támadót 30 napos előzetes letartóztatásba helyezte a kolozsvári bíróság.

A hasonló bukaresti incidensben egy 20 éves román fiatalember támadott rá egy szintén bangladesi vendégmunkásra. A támadó hátulról közelítette meg a stoplámpánál várakozó ételkihordó kerékpáros futárt, akit arcon ütött. A támadást saját telefonjával rögzítette, így maga szolgáltatott bizonyítékot a rendőrségnek. Az esetnek egy szabadidejét töltő rendőr is tanúja volt, aki közbelépett, és elfogta a helyszínről menekülni próbáló elkövetőt. A támadót a bukaresti második kerületi bíróság 30 napos előzetes letartóztatásba helyezte.

A rasszista indítékú bukaresti incidens videófelvételét Marian Godină, egy közösségi ügyekben gyakran állást fogláló, 650 ezer követővel rendelkező brassói rendőr tette közzé Facebook-oldalán.

Godină egy héttel korábban bejelentette, hogy idegengyűlölő és rasszista uszításért tett bünvádi feljelentést Dan Tanasă parlamenti képviselő, a kormányoldal által szélsőségesnek tartott Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) szóvivője ellen, amiért a politikus a Facebook-oldalán arra biztatta követőit, hogy ne fogadják el az általuk megrendelt küldeményt, ha azt nem egy román futár hozza ki, „ne bátorítsák a képesítés nélküli ázsiai és afrikai vendégmunkások importját”. A magyar közösségi jelképek nyilvános használata ellen is perek tucatjait indító AUR-szóvivő bevándorlóellenes megnyilvánulása ügyében az országos diszkriminációellenes tanács hivatalból indított eljárást. (MTI)

Foci és politika

Kuszálík Péter

A futball nem tartozik a kedvenceim közé, és nem is nagyon értek hozzá; ráadásul azt sem lehet pontosan körülhatárolni: mit jelent az ’értés’. Elegendő, ha ismerem a játékszabályokat, avagy tudnom kellene az Aranycsapat névsorát is? Négy dologra emlékszem a foci világtörténetéből: 1. a Foresta Fálticeni megverte a Rapidot, és továbbjutott (de hol, mikor és miért, arra már nem emlékszem); 2. Ceau elvtárs szülőfalujának a focistái 18–0-ra vertek egy másik csapatot, így felsőbb osztályba léphettek (olyan bundaszaga volt az esetnek, mint egy cserzőműhelynek, de szemet hunytak az ügyben); 3. az emberi butaság mértékét az is jellemzi, hogy két dél-amerikai állam futballháborút vívott egymás ellen; 4. Sárosi Gyurka bá attól lett világhírű, hogy a válogatott egyik meccsén a csapat nyolc góljából hetet ő rúgott, ám ennél fontosabb az általa leszögezett alapelv: „Játszani kell a futballt, mert nem futball az, ami birkózásból és versenyfutásból áll.” Ily’ kevés tudással még a Kezdő Drukkerek Társaságába se vennének föl. Vállalom a foci-analfabéta státust, és továbbra sem szólok bele a labdarúgás dolgaiba.

A politikával más a helyzet, mert a profik között túl sok az amatőr politikus. A sajtószbadság kitörése – pontosabban az alkotmány megszavazása – óta élek a véleményalkotás jogával. S örömmel nyugtázom, hogy a csetlő-

botló politikusokról fogalmazott pamfletjeim jobbak a focieredményeket illető tippjeimnél. Két kis emlék a politikához való viszonyommal kapcsolatban. 1982 táján (az ipari ’korszakomban’) beszélőre hívtak a nyakkendős fiúk, és figyelmeztettek: tudomásukra jutott, hogy a véleményem nem egyezik a párt tanításával, jobb lenne, ha kevesebbet locsognék. Lakatot tettem a számra, de a Ceau-rendszert már az se mentette meg a bukástól. 1990 karácsonyán Édesanyám figyelmeztetését is megfogadtam: „nem neked való a politika”. Nem járok gyűlésekre, csak itthonról küldözgetem a megállásaimat.

Sokat írtam mostanság a politikáról, de még nem tisztáztam a fogalmat. Íme: „A(z állam)hatalom megszerzése, gyakorlása, megtartása vagy befolyásolása érdekében kifejtett közösségi vagy egyéni tevékenység” (*M. értelmező kéziszótár*, 2003). A felsorolt tevékenységektől távol tartom magam, még a befolyásolás vádjá se merhet (mint tudjuk: a kutyaugatás sem befolyásolja a karaván haladását).

Olvashatták a lényegét: hatalom. Ez az urak doméniuma és dolga (hobbija?), a politikusok első pillantásra össze is téveszthetők a diplomatákkal. Azt már Móra Ferenc is megírta: „nem jó az urakkal egy tálból cseresznyézni, mert meglődzhetnek a magjával”, de kéznél van egy másik hasonlat is: „a jó kávé erős, mint a gyűlölet, édes, mint a szerelem és fe-

kete, mint a diplomata lelke”. A hatalmi harcot kemény módszerekkel folytatják; az állatvilágban tapasztalható vérengzések oka általában az éhség (pl. farkas kontra nyúl), a bikák vetélkedése pedig a vezérhím státus megszerzését célozza. A politikai porondon zajló viadal is kegyetlen a maga módján (lásd az utóbbi 12 hónap politikai merényleteit). Van, amikor a banda valamely tagja a főnök útjában áll, de az is előfordul, hogy egy magányos puskás tart lögyakorlatot. Nagy Péter cár a saját fiát (Alekszej cárevicsét) végeztette ki, mert az szembe-segült a reformjaival. Aki zavart kelt vagy fölöslegessé vált, attól rövid úton megválnak. Ion Gheorghe Maurer 1958. jan. – 1961. márc. között az Államtanács elnöke (= államfő), azután miniszterelnök volt. 1974-től kegyvesztett lett, ezért betegnyugdíjba ment. 1990 után talán még adhatott volna néhány jó tanácsot, de már nem osztottak neki lapot.

Az istenadta nép pedig csak bámul, sokszor fogalma sincs arról, hogy mi történik vele és a világgal / világban. Meg lehetett volna akadályozni, hogy a tannenbergi csatában (Mazurítóhátság, 1914. szept.) Hindenburg serege öt nap alatt százezernél több orosz katonát lőjön le, avagy az orosz polgárháború és a kommunizmus győzelme 16 millió áldozatot követeljen? Nem, kérem tisztelettel! Az „államhatalom megszerzése, gyakorlása és megtartása” magasztosabb feladat annál, hogy efféle apróságok miatt fékezni az iramot. Egy

’kivételes képességű’ politikusról olvastam a minap: gonosz és hasznos dolgokat, zseniális és bumfordi megoldásokat is képes kitalálni, akár ugyanabban az órában. Aszerint, hogy milyen célokat próbál elérni...

Fennebb idéztem: a politika célja nem a nemzet boldogulása, hanem a hatalom megragadása és megtartása. Nem csodálkozhatunk hát, ha egy okleveles politológus így jellemzi a magyarországi helyzetet: „a hatalmon maradáson túl nincs közös cél”. Lehetőségként egy személycserét is megpendített: „Orbán nem lenne olyan egyszerű lecsérélni Lázár Jánosra” (Tóka Gábor; *444.hu*, jún. 24.). Nemrég a válaszs is megszületett: „nincs ilyen ambícióm, a Fideszben pedig foglalt a szék”. (Lázár János, *444.hu*, szept. 29.) Géza bácsi minden helyzetre érvényes jóslata szerint: „Ha nem változik, akkor így marad.” Erre mérget lehet venni, az fixum. Valami serceg azonban, mert korábban nem olvastam ilyen velős véleményt: „a Fidesz mostanra olyan elviselhetetlenül ellenszenvenssé tette magát, annyit lopott és olyan pocskéul kormányzott közben, hogy magyarok milliói bárkire, akinek csöppnyi esélye van ellene, örömmel adják a voksukat”. (*Magyar Hang*, 28. sz. 25. old.) Az opposzció konokabbjai már a patás ördöggel is kiegyeznének, de én nem látom annyira súlyosnak a helyzetet. Meg aztán: majd csak találnak egy ügyes legényt, aki helybeillenti az egyensúlyt, ’sze a mesében is mindig került kéroje a királylánynak.

Példát mutatott a vásárhelyi közönség

(Folytatás az 1. oldalról)

és az egészségügyi szolgálatok munkatársainak, akikkel folyamatosan együttműködve mindent megtettek a biztonságért, így nagyobb probléma nem történt – egyetlen kisebb balesetet regisztráltak: valakinek kiment a bokája.

Nagy Éva hangsúlyozta, hogy az egész napos eső ellenére vasárnap is sikerült a programok 80 százalékát megvalósítani. „Igyekeztünk a lehető legtöbb programot áthelyezni beltéri helyszínekre vagy fedett helyszínek alá, így a legtöbbet sikerült megtartani. Elsősorban a babáknak szóló szabadtéri események maradtak el” – mondta.

Második alkalommal nyílt meg a Borkert, amely már tavaly is óriási népszerűségnek örvendett. A szervezők idén nagyobb területtel és négyszer több ülőhellyel készültek, de ez sem bizonyult elegendőnek. A kárárszteleki pincészet és a pannonhalmi pincészet házikója, valamint a Friza és Friza Rosé borok vitték a prímet, a Carassia Blanc de Blancs pezsgő pedig szintén nagy sikert aratott. Nagy Éva kiemelte, hogy a vásárhelyi közönség igazolta a szervezők elképzelését, miszerint szükség van egy olyan helyre, ahol a koncertek után is együtt lehetnek a forgatagozók. A helyszín olyannyira népszerűnek bizonyult, hogy a vasárnapi zord időjárás sem tántorította el a látogatókat a szabadtéri borozástól.

Az elnök hangsúlyozta, hogy a kulturális programok iránt is hatalmas volt az érdeklődés: a hét folya-

mán a résztvevők kétszer töltötték meg a Kultúrpalotát, négyszer a Nemzeti Színházat, kétszer a Spectrum Színházat, valamint a Teleki Téka udvarát is koncerttel, könyvbemutatókkal. Kiemelkedő esemény volt ugyanakkor a 18. Erdélyi Néptánc Antológia, amelynek idén Marosvásárhely adhatott otthont. „Az Antológián 11 együttes 12 produkcióval mutatkozott be, amatőr néptáncosok Erdély minden szegletéből. Volt versenyjellege is a rendezvénynek, de a hivatásos táncosoknak ugyanúgy szólt, mint a folk iránt érdeklődőknek” – mondta *Törzsök Hunor*, a szervező Borsika néptánc-együttes csoportvezetője. Az Antológia a szó minden értelmében színesítette a Forgatagot: nem csak programban, de élmények szempontjából is, a látogatók ugyanis végigkövethették, ahogy több mint 350 színes népviseletbe öltözött táncos vonul fel a marosvásárhelyi várban.

A Forgatag főszervezője, Bálint Erika elmondta, hogy a Folkudvarban ez alkalommal is a néphagyomány kapta a főszerepet – ez a program évek óta az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány égisze alatt valósul meg: a kicsik és nagyok egyaránt belekóstolhattak a népi mesterségekbe, néptáncba és népmesébe. A kézműves-foglalkozásokon több mint ezer érdeklődő fordult meg. 400 gyerek alkotott, a nagy érdeklődés miatt pedig a kézműves-alapanyagokból is hiány alakult ki, amit azonnal sikerült pótolni. A főszervező kiemelte, hogy bár az előző

Fotó: a Vásárhelyi Forgatag Facebook-oldala

években nehezen sikerült bevonni a résztvevőket az élő mesemondásba, idén már tömegek vettek részt a foglalkozáson – a szülők is együtt ültek be gyermekeikkel.

Az idei év egyik újdonsága a Piros Orr bohóc doktorok jelenléte volt, akik a legváratlanabb pillanatokban is igyekeztek jó hangulatot teremteni a vár minden szegletében. Kiemelkedő programpont volt ugyanakkor a másodjára megszervezett családi olimpia, amelyből várhatóan sikerül hagyományt teremteni. Bálint Erika kiemelte, hogy a fiatalok megszólítása mindig hatalmas ki-

hívást jelent – idén az Ifi sétány programjai és a Digitális aréna is nekik készült – az e-sport-bajnokságra meghirdetett helyek azonnal beteltek –, és mindkét helyszín hatalmas sikernek bizonyult. A Forgatag egyik kiemelt célja az érzékenyítés, ezért a szervezők minden eddiginél nagyobb figyelmet szenteltek a sérült gyerekeknek és az őket nevelő családoknak.

A rendezvény bontása már zajlik, a szervezők pedig megígérték, hogy úgy adják vissza a várat, ahogy átvették. Hangsúlyozták, hogy a Forgatag ideje alatt is kiemelt figyelmet fordí-

tottak a tisztaságra, a szemétkézésre, hogy a több ezer látogató után rendezett maradjon a környezet. „A Vásárhelyi Forgatag 12 éve a közönség ünnepe, ahol a kultúra, a bor, a családi programok és a közösségi élmények találkoznak. Idén sem volt ez másként: az időjárás próbára tett bennünket, de a közönség kitartása és a szervezők rugalmassága garantálta, hogy a Forgatag minden várakozást felülmúljon” – hangsúlyozták.

A szervezők biztosítottak róla, hogy jövőre újra lesz Vásárhelyi Forgatag – a 13.-at 2026. augusztus 26. és 30. között rendezik meg.

Akarva-akaratlan

Katona Lajos szoborkiállítása

Augusztus 27-én, szerdán ünnepélyes keretek között megnyitották Katona Lajos vak szobrász kiállítását a marosvásárhelyi Teleki Tékában. A művész formakísérleteiből összeállított tárlat egy nem mindennapi személyiség munkáin keresztül invitálja új perspektívák felfedezésére a közönséget.

Szeredai Vivien

Lázok Klára, a marosvásárhelyi Teleki Téka osztályvezetője köszöntötte a jelenlévőket, hangsúlyozva, hogy az alkalom több szempontból is különleges – a Bolyai-émlékszoba először ad otthont saját, eredeti rendeltetése mellett egy másik kiállításnak, ugyanakkor a művész munkásságában számtalanszor visszaköszön a matematika. Az osztályvezető kiemelte, hogy Katona Lajos ereje munkáiban is érzékelhető. „Egy olyan alkotóról beszélünk, aki a művészetét az eredeti mondanivalója mellett egy más üzenet átadására is felhasználta. Arra, hogy nem létezik lehetetlen. Arra, hogy vakon is lehet látók számára érvényeset alkotni, hogy vakon is lehet láttatni, és lehet matematikát láttatni. Ez az a pont, ahol Katona Lajos művészete összeér a Bolyaiak szellemiségével” – mondta.

Brendus Réka, Magyarország Nemzetpolitikai Államtitkárságának erdélyi ügyekért felelős főosztályvezetője többek között úgy fogalmazott, hogy a jelenlévők valami rendkívülinek lehetnek tanúi. „Ezek a munkák azzal a céllal készültek, hogy a művész egy gyógy-pedagógiai jelenséget próbáljon ki. Látogatásunkkal, tekintetünkkel mátol választ tudunk adni Katona Lajos kérdésére, hogy milyen hatást gyakorol ránk mindaz, amit ő soha nem láthatott. Pontosabban fogalmazva: bal kezével láthatott, szívével érezhetett. Amit ma látunk, az túlmutat a formakísérlet szerény megnevezésén – alkotásai mély érzelmeket váltanak ki, és bármelyik oldalról nézzük, más-más üzenetük, mondanivalójuk van” – hangsúlyozta.

Az alkotót, valamint a kiállított darabokat *Máthé Zsolt*, az Erdélyi Magyar Látássérültekért Egyesület alelnöke méltatta. Egyebek

mellett elmondta, hogy Katona Lajos 9 éves korában robbanás következtében elvesztette jobb kezét és látása nagy részét, 18 éves korára pedig teljesen megvakult. 1968-ban diplomázott a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen, majd állást kapott a látássérültek kolozsvári líceumában. Hosszú éveken keresztül tanított matematikát, és évtizedekig kísérletezett egy olyan rajzkészülék kidolgozásán, amellyel vakok számára is lehet tanítani a mértant – az elkészített eszközök szintén megtekinthetők a kiállításon.

Katona Lajos élete során több mint 30 plasztikát készített, ezeknek egy része kapott helyet a Teleki Tékában. Máthé Zsolt hangsúlyozta, hogy a művész alkotásait kísérletnek szánta – arra volt kíváncsi, hogy képes-e vak ember látók számára értelmezhető formákat létrehozni. Alkotási folyamata rendkívül lassú volt, hiszen mindig csak annyi fát tudott eltávolítani, amennyi a véső hegyén elfért, ezért egy-egy műalkotása akár két, két és fél évig is készült.

Magyar nyelvű iskola épül látássérülteknek

Máthé Zsolt elmondta, hogy évek óta dolgoznak egy magyar nyelvű oktatási komplexum létrehozásán a nem látók számára. „Csak a három székelyföldi megyében közel 200 iskolaköteles magyar látássérült gyermek él. Romániában jelenleg hét speciális oktatási intézmény működik látássérültek számára, kizárólag román nyelven. Kolozsváron például a gyerekek a kollégium hálótermeiben vagy az étkezőben sem beszélhetnek egymás között magyarul” – hangsúlyozta. Kiemelte, hogy a normál oktatási rendszerben a látó diákok között a látássérültek teljesen esélytelenek, az or-

szágos oktatási rendszer nincs rájuk felkészülve. Ha egyáltalán beveszik az iskolába a gyereket, nagy részük egy-két év után iskolaelhagyóvá válik.

Október 17-én magyar tannyelvű iskola ünnepélyes alapkövetételére kerül sor Székelyudvarhelyen. A látássérült gyermekeknek szánt iskola és a kollégium tervezése folyamatban van, az építkezés nemsokára elkezdődik. Az intézmény Katona Lajos nevét viseli majd. Az iskola mellé egy szakemberképző módszertani központot is létrehozna, hiszen, mint az alelnök hangsúlyozta, céljuk nem az iskolába, hanem az életbe való integráció. „Eszközöket, lehetőséget adunk nekik, hogy tanuljanak és el-

kezdjék saját életüket. Hálásak vagyunk az erdélyi vállalkozóknak, a magyar és román nemzetiségű magánszemélyeknek és minden egyes adományozónak, akik eddig a magyar látássérült gyermekek ügye mellé álltak. Ugyanakkor hálásak vagyunk a magyar kormánynak, a Nemzetpolitikai Államtitkárságnak, hogy elhitték, hogy álmaink megvalósíthatók” – mondott köszönetet Máthé Zsolt.

Katona Lajos művei a Vásárhelyi Forgatag részeként kerülnek bemutatásra, az Erdélyi Magyar Látássérültekért Alapítvány tulajdonából. A szoborkiállítás augusztus 30-án, szombaton tárlatvezetéssel is megtekinthető volt.

Fotó: Szeredai Vivien

A község három falujában épül a csatornahálózat

A Jeddén folyamatban levő projektek kivitelezéséről, a finanszírozási gondokról **Bányai István** polgármester számolt be a Népújságnak.

– A nyertes pályázatok kivitelezését mind elkezdtük, egy kivételével. Két Saligny-pályázatot kivitelezünk, de ezekről a pályázatokról sok vita folyik, valószínűleg mind a kettő „kiesik” a problémás zónából. Az egyik pályázattal a Sásvári-patak melletti Patak utcát tettük rendbe. Bizonyos javításokat, munkálatokat még el kell végezni, s egy aszfaltréteg hiányzik még. A munkálatok 80 százalékánál tartunk. Kifizetés sajnos nagyon kevés volt, mert a cég nem számolt el időben. Most leadtuk a számlákat, s várjuk a pénzt. Az önrészt kifizetjük, s ha a kormány nem fizet, akkor az új aszfaltréteg leterítése után leállítjuk a munkát. Az új réteggel már nem károsodik az út, az elmaradt munkák miatt nem vesz kárba a befektetett pénz. Az út használható lesz, azonban nem kerül fel a korlát, nem kerül fel a festés, s nem végeznek el bizonyos részletmunká-

kat, például nem fejezik be a betérőket a kisebb utcákban. A Patak utca felújítása egymillió eurós projekt, a felújított útszakasz pedig 1,3 kilométer. A hiányzó pénzösszeg kb. 70 százalék.

– *Melyik a második salignys projekt?*

– A másik projektünk a kebeleszentiványi csatornahálózat kiépítése, a Saligny program keretében nyertünk rá finanszírozást. A munkálatokkal 60-70 százalékban megvagyunk, egy utcában kell még kiépíteni a csatornát, és a szivattyúállomást kell még felszerelni. Remélhetőleg idén befejezzük a falu teljes csatornahálózatát. Ebben a projektben a teljes költségnek 30 százaléka hiányzik. S reméljük, hogy a következő számlákra utalják a pénzt. A kivitelezővel megegyeztünk, hogy az a szakasz, amit befejeztek, működőképes kell legyen. Új utcához nem

Bányai István

fogunk hozzá addig, amíg nem jövőnk egyenesbe a kifizetésekkel. A lényeg az, hogy amit kivitelezünk, az legyen használható.

– *Más projektek vannak-e a Saligny projekteken kívül?*

– Ott van még a PNRR-s projektünk Agárd és Kebele csatornahálózatának kiépítésére, Agárdon egy 200 méteres szakasz és a pumpaház

Csatornázás folyik Agárdon, Kebeleszentiványon és Kebelén

Forrás: a közösségi oldal

hiányzik. Kebelében a főút mellett kell kiépíteni egy vezetéket, a faluban a munkálatok 90 százalékban készen vannak. Ha a finanszírozást megkapnánk, akkor ezt a munkálatot is befejeznénk az idén. Ez azt jelentené, hogy az egész községben megoldottuk a csatornahálózat kiépítését. Egyszerre három faluban épül a csatornahálózat – két pályázat révén, két céggel. Az egyik kivitelező a Verdi, a másik a Mapcom Kft. Tekintettel arra, hogy nagy lecke volt a jeddi kanalizálás kiépítése, amikor négy évig „kergettük egymást” az építőtelepen, most tudjuk, hogy mire kell odafigyelni. Minden egyes lefektetett szakaszon ellenőriztük a vezetékeket, a videóinspekciókat rögtön elvégzik, hogy elkerüljük a problémákat.

– *Melyik az a projekt, amit nem kezdtek el?*

– Van egy nagy projektünk, a bicikliút, amit a környezetvédelmi alapból nyertünk meg. Nem fogtunk neki, mert nem volt önrésznk, bankkölcsönhöz folyamodtunk. A bicikliút egy 5,4 km-es útszakasz, szélesítéssel, sáncbetonozással, közvilágítás kiépítésével jár. Ez a bicik-

liút a jeddi Gyümölcsös utcától indul, elhalad a hivatal előtt, és eljut Agárd végéig. Kerékpárutak szempontjából Jedd jól áll, mert a falut körbeveszi a Kincses túra bicikliút, a főúton is kiépítették a bicikliutat, s ha jóváhagyják a bankkölcsönt, akkor nekifogunk a munkálatoknak. Ez a projekt tavasszal fog beindulni.

– *Előző alkalommal szó volt a hivatal épületének energetikai felújításáról, intelligens eszközök beszerzéséről.*

– Befejezték a polgármesteri hivatal energetikai felújítását, körbeszigetelték az épületet, felszerelték a napelemrendszert, működik az elektromos autótöltő, elkészült a biciklitároló. Azon dolgozunk, hogy a villanyáram-szolgáltató vállalattól megkapjuk 60 kW rendszerbe való visszatáplálásának az engedélyét. Ez egy 350 ezer eurós projekt. Vannak még azok a pályázatok, amelyekkel intelligens padokat, bicikliket, intelligens szemetesekukákat szereztünk be. Ezek megérkeztek, s ahogy a központot felújítjuk, valamennyit kihelyezzük – tájékoztatott Bányai István, Jedd polgármestere.

Felkészültek az új tanévre

Tanévkezdés előtt a központi Benedek Elek Általános Iskolához tartozó tanintézmények felkészüléséről **Szakács Zoltán** iskolaigazgatót kérdeztük.

– A jeddi iskolában magyar nyelvű oktatás folyik. Az intézményhez tartozik egy korszerű óvoda is. Az iskola épületében folyamatosak a korszerűsítések, idén egy osztálytermet újíttunk fel teljesen, ide új padok kerülnek be, már meg is érkeztek az iskolába. A nyáron egy folyósót és a lépcsőket újíttatták fel, ezekre ösztönző feliratok kerültek. Folyamatban van az iskola udvarán található kis épület felújítása, aminek több rendeltetése van, attól függően, mire van szükség, raktárnak vagy szabadidős tevékenységekre használják.

Az agárdi iskola épületét kívül felújították, az osztálytermek felújítása folyamatban van. Ez az iskola is új bútorzatot kap. Itt összevont osztályokban román nyelvű alsó tagozatos oktatás folyik.

Kebeleszentiványon jó állapotban van az iskola, kamerarendszert szereltek fel, kicserélték a padokat, új számítógépeket kapott az informatika-szakterem, s itt is kicserélték a villanyhálózatot. Itt román tannyelvű oktatás folyik, összevontan, az alsó és a felső tagozaton egyaránt.

Kebelében I-IV. osztályos magyar oktatás van. Az iskola épületét felújították, itt is új padokat kaptak a gyerekek.

A községben összesen – a napközis óvodásokkal és a Második esély programban tanulókkal együtt – 340 gyermek tanul.

A jeddi iskola

Hetven gyerek vett részt a vakációs bibliahéten

Márton Csaba lelkipásztor 30 éve szolgál a jeddi református egyházközségben. A gyülekezeti élet a nagyváros melletti gyülekezetekéhez hasonló, amelynek tagjai a mai világ felfogása szerint mindenhová elmennek, csak éppen templomba nincs idejük elmenni. A gyülekezet létszáma állandó, a keresztelesek és a temetések aránya kiegyenlíti a lélekszámot. Sokan vannak, akik beköltöztek a faluba, de nem iratkoztak be az egyházközséghez; azt mondják, hogy egy városi gyülekezethez tartoznak, a városi gyülekezetben pedig azt, hogy Jeddhez tartoznak, s közben nem tartoznak sehová. Nagyfokú közömbösség tapasztalható nemcsak egyházi, hanem minden téren. Ez jellemző a mai korra.

– A harminc év alatt nem módosult a templomlátogatási kedv, a 750 lelkes gyülekezet tagjai átlagban körülbelül 12 százalékban vesznek részt a vasárnap istentiszteleteken, ami azt jelenti, hogy hatvanan, hetvenen, s van, amikor százan is ott vannak a templomban. Nem igazán lehet tudni, mitől függ a jelenlét. A romák, bár re-

formátusok, nem kapcsolódnak be a gyülekezeti életbe, csak keresztelekor jönnek és akkor, amikor temetni kell – tette szövé a lelkipásztor, és azt is elmondta, hogy egyre kevesebb a gyerek. Idén öt ifjú konfirmált a faluban és tett fogadalmat az egyház iránti elköteleződésre.

A gyerekek év közben átlagban 20-25-en járnak vallásórára. A nyár folyamán a lelkész és Márton Enikő

tiszteletes asszony vezetésével megtartották a vakációs bibliahetet, amelyen holland vendégek is részt vettek. Szép számban, naponta 60-70 gyermek volt a foglalkozásokon. A roma gyerekek a vakációs bibliahétbe sem kapcsolódnak be, pedig kezdetben megtették.

Vasárnap, az új kenyér ünnepén a gyülekezetben kiosztották az úrvacsorát.

Vakációs bibliahét. Mózes születésének története

Forrás: az egyházközség közösségi oldala

30%-kal kevesebb közalkalmazott

A kormány intézkedései között a közigazgatási alkalmazottak számának csökkentése is szerepel. Az önkormányzat kapott egy átiratot, amelyben közlik, hogy a polgármesteri hivatal 24 alkalmazottal működhet. Ezzel szemben a hivatalban 16 alkalmazott dolgozik, tehát 30 százalékkal kevesebben vannak, mint amit az új rendelkezés megenged.

– A jeddi önkormányzatban fokozatosan történt a személyzetcsökkentés, így most senkit sem kell elbocsátani. A bérkiadások csökkentésével a költségvetést másra lehet használni. 16 alkalmazottal, korrekt hozzáállással el tudjuk végezni a feladatot, ami ránk hárul. A hivatalnak hozzávetőlegesen 5000 lakost kell kiszolgálni, s közben a projekteket is kivitelezzzük – fogalmazott a polgármester.

Közösséget építenek, rászorulóknak adományoznak

Búzaösszeöntő ünnepség Csibán

Vasárnap az idei községi napok keretében a Nyárádkarácsonhoz tartozó Csibán szervezte meg tizenharmadik marosszéki búzaösszeöntő ünnepségét a Romániai Magyar Gazdák Egyesülete (RMGE) Maros szervezete partnerségben a Romániai Magyar Kisgazda és Kivállalkozói Platformmal, egybekötve a reformátusok új kenyér ünnepével.

Gligor Róbert László

A megye és a Kárpát-medence különböző pontjairól érkeztek küldöttségek vasárnap délelőtt a Magyarok kenyere – 15 millió búzaszem és a Székely Szívek Tarisznája nevű adománygyűjtő programra Csibára. Ez a nap a gazdáról szól, a falusi közösségek alapját jelentő életmódról, a mindennapi kenyérről, de erősíti az összefogást, a felelősségvállalást is – hangzott el.

A forró nyári napok után vasárnap megérkezett az égi áldás is, de a felállított hatalmas sátorban mindenki menedéket talált az eső elől. Az is, aki nem istentiszteletre készült. Ugyanis ezúttal a reformátusok új kenyér ünnepe keretében került sor az RMGE Maros szervezete idei búzaösszeöntésére, amely tulajdonképpen a kezdete a szervezet segélyprogramján belül az idei jótékonyági gyűjtőakciónak.

A somosdi Csalogányok gyer-

nyér egygyé lesz testünkkel, úgy lesz egygyé az Ő győzelme a lelkünkkel” – hangsúlyozta a lelkész, kiemelve, hogy Isten olyan embereket készít fel, akiknek szíve hajlandó arra, hogy érette harcoljanak.

Megtartani és megművelni a földet

Ünnepi köszöntőjében Fazakas Miklós, a szervező RMGE Maros szervezet és a házigazda Tulipán gazdakör elnöke azt hangsúlyozta, hogy a mindennapi betevőért, a testi, de a lelki táplálékért is felelősek a gazdák. Van szülőföldünk, amely azokból a parcellákból áll össze, amelyeket mostanában keservesen művelnek meg a gazdák, de ha ezt nem tennék, azzal nemcsak a szülőföldünket, hanem a jövőnket is feladnák. Történelmi felelősség átadni a következő nemzedékeknek ezt a felelősségteljes szakmát és értékes életformát, amely továbbra is alapja lehet annak, hogy erős közösségként

A jelképes búzaösszeöntéssel megkezdődik a tulajdonképpeni adománygyűjtés

Fotók: Gligor Róbert László

és megtartani a földet, a fiatalokat pedig arra kérte, hogy tiszteljék az időseket, és tanuljanak tőlük, majd időskorukban ők is adják tovább mindezt, „mert amíg ez így lesz, a magyarság itt lesz Európa közepében” – tette hozzá.

Az RMDSZ képviseletében dr. Vass Levente parlamenti képviselő József Attila Tanítások című versére hivatkozva arról érvelt, hogy a kenyérrel adunk egymásnak, de el is vehetünk egymástól erőt, lehetőséget, így a kenyér erős magyar jelkép, az isteni kegyelem jelképe, hogy élhessünk, gyereket nevelhessünk, sokasodhassunk. „Arra vagyunk ítélve itt Erdélyben, hogy közösséget építsünk, és megmutassuk a világnak, hogy képesek vagyunk erős közösségként megmaradni Európában, és szerves része maradni a Kárpát-medencei magyarságnak” – hívta fel a figyelmet a honatya.

Elindult a gyűjtési akció

„Aki a szívéből szereti a földet, az nem megy innen el, az minden erejével, gondolatával, szíve dobbanásával ezt a földet és ezt a nemzetet szereti táplálni.” Ezzel a gondolattal és Tompa László Erdélyi aratás című versével nyitotta meg a búzaösszeöntési ünnepséget Ritziu Ilka Krisztina művész, műsorvezető, majd a marosvásárhelyi 9. magyar királyi honvéd huszárezred és a 15. Mátyás huszárezred hagyományörző huszárai, valamint a Történelmi Vitézi Rend marosszéki és szováta-sóvidéki székeinek képviselői történelmi magyar zászlók felvonultatásával állták körül a teret, ahová a búza befogadására alkalmas csebert elhelyezték. Sorra érkeztek a különböző helységek képviselői, egy-egy kis zsákocskára búzát öntve jelképesen az edénybe: az istvánházi, nyárádkarácsoni, ákosfalvi, gernyeszegi, héderfajai, nyárádgálfalvi, somosdi, kelementelki, jobbágytelkei, marossárpataki, káposztásszentmiklósi, makfalvi, nyárádköszvényesi, jeddai, cserefalvi, hármásfalusi, szováta, marosszentkirályi, bándi, udvarfalvi, mezőcsávási, hagymásbodoni, kerelesszentpáli, szénásági, folyfalvi, fehérégyházi, jobbágyfalvi, szászrégeni, ilencfalvi, csittszentiváni és mezőpaniti gazdakörök, a Fiatal Gazdák, a nyárádkarácsoni, szaty-

mazi és balatonendrédai önkormányzatok, a Nyárádi Ifjúsági Tanács, az RMDSZ és EMSZ megyei szervezetei, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa, Csongrád-Csanád vármegye, a Szegedi Gabonakutató, a martonvásári Genetics Kft., a Sapientia EMTE kertészmezői tanácsa, a Kis-Küküllő és Szent Márton borlovagrendek, a Szent László Társaság és Rend, a kibédi Seprődi János Művelődési Egyesület, a Szent Ferenc Alapítvány teremi otthona, a Bonus Pastor és az Artera alapítványok, a LAPAR országos gazdaszövetség, az összefogás búzájának termelője, Somosd, az Eldi pékség, a gyulakutai és koronkai malmok, a székelyvajai szarvasmarhatartók, a Pig Band farm, az RMGE Maros szervezete, a huszárok és vitézek képviselői öntötték össze jelképesen a gabonát, amelynek tetejére a korondiak sót, a holtmarosiak forrásvizet, a házigazda Tulipán gazdaszervezet pedig kovászt helyezett.

Az ünnepségről idén sem hiányzott az Eldi által évente megsütött hatalmas kenyér, illetve a támogatóknak és összeöntőknek járó, nemzeti színű szalaggal átkötött cipők. A jelképes összeöntéssel tulajdonképpen megnyitották az idei gabona- és pénzadománygyűjtési akciót, amelyvel az RMGE Maros szervezete a közeli Nagyteremiben a Szent Ferenc Alapítvány égisze alatt működő

Isten Irgalmassága Otthont és a Bonus Pastor Alapítvány Magyaródon működtetett drogprevenció programját támogatja.

„Érdemes vállalni ezt a munkát!”

Új kenyér ünnepén elmaradhatatlan a református egyházközösségekben az úrvacsora, s miután a lelkészek ezt kiszolgáltatták, és megáldották az új kenyeret, az ünnepséget himnuszaink éneklése zárta le. Fazakas Miklós főszervező a Népszágnak azt nyilatkozta: örövend annak, hogy a gazdákat érintő kihívások mellett is sor kerül ilyen ünnepi alkalmakra. Ilyenkor olyan szellemi erők, érzelmek szabadulnak fel, amelyek meghatározzák a közösségeket, és a székely identitást nem csak az itt élők vállalják fel a Székelyföld nyugati kapujának számító Alsó-Nyárádmentén. „Mi vagyunk a háromszázak, akik a közösséget dolgozzuk, és mindenki leteszi a közösség asztalára azt, amiből ez az ünnepség össze tud állni” – mondta az elnök, hozzátéve, hogy az RMGE Maros a Magyarok kenyere program létrejötté óta részese ennek a karitatív mozgalomnak, de van saját adományozó programja is, a Székely Szívek Tarisznája, amely a székely gazdákat és azok szellemiségét tükrözi, és ha segíteni akarnak a gazdátarsaikon, akkor jó, ha létezik egy kerete az adományozásnak és a segítségnek.

A kenyér megáldása és az úrvacsoravétel is része volt a vasárnapi ünnepségnek

mekkórus vallási énekekkel hangolt rá az érdeklődőket az ünnepi istentiszteletre, amelynek keretében Adorján István káposztásszentmiklósi református lelkész a Gedeon vezette ószövetségi 300 zsidó harcos történetéhez kapcsolódóan arról az Isten nélkül felnőtt nemzedékről szólt, amelynek most rögös úton, de meg kell tanulnia, hogy Istentől nem érdemes elfordulni. „Mi vagyunk az Istentől kiválasztott háromszáz, az élő kenyérrel való kapcsolat, hogy imádkozhassunk, és része legyünk Isten győzelmének. Ahogy a falat ke-

tudjunk továbbra is szülőföldünkön élni – mutatott rá.

Bodó Károly Gyula, Nyárádkarácson község polgármestere köszönetet mondott a szervezésért, az összefogásért, egymás támogatásáért, míg az anyaországi Szatymaz község polgármestere, Barna Károly verssel köszöntötte az ünneplőket. A Csongrád-Csanád vármegyei agrárkamara alelnöke, Mindszent város polgármestere, a szegvári gazdakör elnöke, Gémes László arra kérte az idősebbeket, hogy tanítsák meg a fiataloknak, hogyan kell megművelni

SZERKESZTETTE: MEZEY SAROLTA

Egykori pedagógusok régi emlékei

Dobos Jolán igazolása

1949-ben Romániában az elemi iskola előtti oktatás (is) tanerőhiánnyal küszködött, ezért különleges óvónőképző iskolákat hoztak létre, melyek 1 év alatt képeztek ki óvodai „helyettes nevelőnőket”. A kolozsvári és temesvári tanfolyamot magyar nyelven is el lehetett végezni. A jelentkezők 18-35 év közöttiek lehettek, és szeptember végén vizsgáznuk kellett románból, magyarból, mennyiségtanból, zenéből, valamint a Román Népköztársaság alkotmányából. A vizsga előtt még bizonyítaniuk kellett, hogy elvégeztek hét osztályt.

A székelykáli Dobos Tamás és a karácsonyfalvi Simon Rozália első gyermeke, a 18 éves Dobos Jolán kapott az alkalmon, és jelentkezett a felvételire. Vitt magával Kolozsvárra egy különös igazolást, amit az emlék őrzője, Jolán lánya, Éva is értetlenül nézegetett, amikor elővette.

Ezen a marosvásárhelyi Egészségügyi Iskolaközpont kissé helytelen románsággal igazolja, hogy „Iolanda” 1945-ben 8,90-es tanulmányi átlaggal elvégezte a Marosvásárhelyi Református Leánygimnázium II. évfolyamát. Az igazoláson a Középfokú Szülésznőképző Szakiskola kétnyelvű pecsétje látható. És itt az a legkevésbé meglepő, hogy a Szülésznőképző igazgatósága adta az igazolást. 1948-ban ugyanis a szocializmus útjára lépő Romániában megszüntették a felekezeti oktatást, és ettől kezdve egy ideig négy magyar tan nyelvű egészségügyi iskola működött a Szentgyörgy (akkor már Lenin) utcai református leányiskola épületében.

Furcsa viszont, hogy Jolánnak megmaradt az eredeti magyar nyelvű tanulmányi értesítője 1945 májusából, mely szerint nem a második, hanem az első gimnáziumi évet végezte el mint magántanuló. Az itt található minősítés sem teljesen azonos azzal, ami az igazoláson van. A „magyar világban” a felsőbb iskolákban négyfokozatú osztályozás (elégtelen, elégséges, jó,

jeles) volt, és Észak-Erdélyben még 1945 tavaszán is ezt használták a magyar iskolákban. Ha az értesítőben található 8 jó és 5 jeles osztályzatot átszámítjuk, nem 8,90-es átlagot kapunk, hanem 8,76-ot. De van még egy különlegessége az igazolásnak: egy akkor fél évszázados irat feléne a hátára gépelték.

Okozhatott némi tündődést ez az igazolás a kolozsvári különleges óvónőképzőben. És nem feltétlenül az említettek miatt. A felvételizőnek ugyanis vagy a 7. elemi elvégzését kellett bizonyítania, vagy a 3. gimnáziumi osztály befejezését, ami szintén a hetedik iskolai évnél felelt meg. Jolán esetében viszont nagyon leegyszerűsítve a következő történet: elvégzett hat osztályt, aztán az igazolás szerint még egyszer a hatodikot (valójában lehet, hogy csak az ötödiket).

Hogy fordulhatott mindez elő? Dobos Jolánt erről sajnos már nem kérdezhetjük meg, viszont a több lehetséges forgatókönyv közül kettőt felvázolunk.

I. Jolán édesapja 1944. szeptember 4-én megjelenik a Szentgyörgy (akkor Horthy Miklós) utcai Református Polgári Leányiskolában, melyet csak a tanév vége felé neveztek át gimnáziumnak. Kifizeti a 20 pengő beiratkozási díjat, ami egy kiló murok ára, bemutatja lánya születési bizonyítványát, tanulmányi értesítőjét a székelykáli unitárius népiskolából, himlő elleni újraoltási igazolását, valamint a szülők és nagyszülők származási okmányait, amivel bizonyítja, hogy Jolán nem zsidó. Aztán kifizeti a tandíj egy részét vagy egészét (60 pengő). Jolánnak csak négy elemi kellett volna elvégeznie ahhoz, hogy az 1. polgári osztályba felvegyék. Ő hat elemi végzett, de ahhoz hogy a 3. polgári osztályba kerüljön, különbozati vizsgákat kellett volna letennie. Mivel közeledik a front, Jolán nem jön be a városba letenni a különbozati vizsgát. Így kerül csupán az első polgári (gimnáziumi) osztályba. Az

iskolák csak november végén nyílnak meg. Az oktatás feltételei elke-serítőek. A polgári leányiskolából például eltűnt 40 háromlábú szék és 16 asztal. Az édesapa úgy dönt, hogy Jolán inkább maradjon otthon, és magántanulónként tegye le a vizsgákat, legalább kevesebbszer kell gyalog bejönnie Kálból Vásárhelyre, és a városban lakás költségeit sem kell állnia. Jolán csak az első gimnáziumi évet végzi el, az igazolásra tévedésből írják majd rá, hogy a másodikat.

II. Jolán édesapja már kezdettől fogva nem akarta, hogy lánya rendes tanuló legyen, ezért be sem íratta a református leányiskolába. Úgy tervezte, hogy Jolán magántanulónként fog leviszgáznia a polgári iskolai tananyagból, és mindegy, hogy négy év alatt vagy különbözeti vizsgák letételével 1-2 évvel hamarabb. Az 1945/1946-os tanév megkezdése előtt Jolán letesz egy különbözeti vizsgát, ami lehetővé teszi számára, hogy a gimnázium harmadik osztályába lépjen, és itt szerzi azt a 8,90-es átlagot. Ezt követően aztán több magánvizsgán nem jelenik meg, mondjuk azért, mert nem volt miből tanulnia. A Horthy-korszak tankönyveit ugyanis ekkor már tilos volt használni, de új tankönyvek még nem nagyon voltak.

Bárhogy is történt, mindenképpen szükség volt az óvónőképző felvételi bizottságának a nagyvonalúságára. De ez az elnéző jóindulat nem volt érdemtelen és hiábavaló. Gondosan megőrzött iskolai értesítői szerint Jolán kiváló tanuló volt, tanulmányi átlagát sokszor olyan tantárgyak rontották, melyekből manapság a legjobb osztályzatot adják: testnevelés, rajz, kézimunka.

Nagy hatással volt rá elemi iskolai tanítónője, Benedek Gizella. Elemista korában határozta el, hogy ő is tanítónő lesz. Hatodik után is tanulhatott volna tovább az elemiben, viszont ahhoz, hogy fölvegyék a marosvásárhelyi tanítóképzőbe, legalább a polgári iskola 4. évfolyamát kellett volna elvégeznie. Nem rajta múltott, hogy ez nem valósult meg, 1944–1945-ben túl nagyot fordult a világ. Viszont három és fél évtizeden át óvónőként dolgozhatott Szabedon.

A családi háznak abban a szobájában, melyben lánya született, 2016-ban bekövetkezett haláláig ki volt függesztve az egyéves kolozsvári óvónőképző 1950-ben végzett tanulóinak tablója, rajta egy korabeli bölcsességgel: „Szánt a traktor új barázdát, falvakon a munka vár ránk, a munkánkkal békét védünk, népünk kincsét mi neveljük”.

Kerekes Szilárd
történelemtanár

Szent István ünnepe

Keddi klubtevékenységünk alkalmával tartottuk meg a marosvásárhelyi Magányosok Klubjában a Szent István-napi ünnepséget. Kopacz Imola Nagy László ny. unitárius lelkészt kérte fel, hogy Szent Istvánról beszéljen a hallgatóságunk.

Mint ismeretes, István (születési nevén Vajk, latinul Stephanus) 975 körül született, és 1038. augusztus 15-én hunyt el. Az utolsó magyar fejedelem és az első magyar király volt. Géza fejedelem és Sarolt fejedelem-asszony fia, a keresztény magyar állam megeremtőjeként a magyar történelem egyik legkiemelkedőbb alakja. A katolikus egyház egyházszervezői tevékenysége miatt szentté avatta 1083-ban Székesfehérvárott, ezt követően Magyarország fővédőszentje lett.

1038. augusztus 15-én, Mária mennybemenetelének egyházi ünnepnapján bekövetkezett halálakor István király erős országot hagyott az utókorra, a Nagyboldogasszony kegyeibe ajánlotta a magyarokat. I. István királyt, Gellért püspököt és Imre herceget 1083-ban, I. László király uralkodása idején, VII. Gergely pápa engedelmével avatták szentté. Szent István király napja a keresztény magyar államalapítás, a magyar állam ezeréves folytonosságának emléknapja, a legősibb magyar ünnep. Augusztus 20-a egyre népszerűbbé vált az összes magyarlakta területen, és az ünnepnek kihagyhatatlan eleme a kenyérszentelés. Szentté avatott uralkodónk a kereszténységben különleges helyet foglal el, hiszen ő az egyetlen, akit a katolikus és az ortodox egyház egyaránt szentként tisztel. A kommunista hatalom e napot 1950-től a népköztársaság, illetve az alkotmány ünnepének nevezte. 1991-ben az első szabadon választott országgyűlés törvényben hivatalos állami ünnepé nyilvánította az államalapító Szent István napját, mondta az előadó.

Rövid kulturális műsorral köszöntöttük az ünnepet. Szavallattal Szilveszter Margit, Luka Ildikó, Dendea Mária, Fejéregyházi Tünde, Czerán Erzsébet, zenével Kelemen Tibor örvendeztette meg a klubtagokat. Ezután a szépen megterített asztalon elhelyeztük a kenyeret, Kántor Izabella ajándékát, a Timko pékség termékét. Klubvezetőnk megáldotta a nemzetiszín szalaggal átkötött kenyeret, majd egymás kezét megfogva Nagy László ny. unitárius lelkésszel elimádkoztuk a Miatyánkot. Mindenkinek jutott egy nagy szelet a finom kenyérből.

Köszönjük Kopacz Imola szervezőmunkáját és Nagy László unitárius lelkész szívet melengető szép előadását.

Czerán Erzsébet

Fotó: Silviu Dendea

Szegény nyugdíjas!

Rakétatámadásként értek az újságokból süvöltő cikkek – az ország pénzügyileg a csőd szélén áll, elkeserítőek az ezt orvosolandó drákói intézkedések is, melyek a háborús időkre emlékeztető megszorításokat juttatják eszembe. Mert főleg a dolgozó kisemberek, a nyugdíjasok, hátrányos helyzetűek hátán csattan az ostor.

92 éves vagyok. Naponta és mind erősebben érzem a magam bőrén a drágaság présének szorítását. A gutaütés kerülget, mikor az üzletekben, a piacokon szemembe döfnek az árak. Ilyen gondolatok hasítanak belém: „Ha élni akarsz – eddzd magad, koplalj szorgalmasan, fázz, ne főzz, ne süss, ne gyújts villanyt, készíts méceszt, ne moss, ha mosakodni, fürödni akarsz, állj ki az esőbe”, és így tovább!

Ió-ció-áció-káció-akáció – jó életnek vakáció! Kolbász, sonka, karaj, máj – kispénzűnek táj, táj, táj! Gáz, adók, kaja, villany – s az összes pénzem elillan. Orvos, gyógyszer – erre nincsen csodaszer.

Hallják meg a képviselők, legyenek végre igaz lelki népképviselők! Hallja meg a kormány, ne csak marakodjanak a hatalomért, a dolgozó népre tekintsenek, és segítsenek! A nép nyomorog, a gazdaság, a tudomány, a kultúra veszélyben! Csapjanak le az adócsalókra, a túlfizetésekre, a most nem időszerű vállalkozásokra! Szűnjenek meg a kiskapuk! Nekünk ne barátian, mosolyogva intsenek, hanem segítsenek!

A hatás kedvéért egy versikét is írtam: Aki öreg, nyugdíjas, az örökre nyugdíjas./Kisnyugdíja alig cseppen, minden hírre összeressen./Mi lesz ma, és mi lesz holnap?/Pénze, mint a hó, elillan./Nyakán ül a félelem, miből kerül élelem?/Sorsa szélben lebegő, ringyes-rongyos lepedő, ezerfelé repedő./Öreg tata, rossz tata – kínozza a prosztata./Ha elkapja az amnézia, ki a felesége? – azt se tudja./Mindent elejt, felejt, hová tettem azt a kis lejt?

Honatyák! Gondoljanak a nyugdíjas öregekre, a szegényekre, a dolgozó milliókra!

Kajcsa Jenő, nyugdíjas

Csécs (szül. Dobos) Jolán, a kép jobb felső sarkában, pályája kezdetén

SZERKESZTI: NAGY-BODÓ SZILÁRD

Vizsgálat indul a Meta ellen

Ha a gépek lázadásától nem is kell tartani, attól igen, hogy a mesterséges intelligencia tud tenni olyan megjegyzéseket, amelyek nem biztos, hogy megfelelőek. Különösen igaz ez, ha az AI gyerekek testére tesz elfogadhatatlan megjegyzéseket, emiatt egy amerikai szenátor bejelentette: feljelentést tesz a Meta ellen az ügy kapcsán.

A történet onnan indul, hogy egy kiszivárgott dokumentum alapján a Meta mesterséges intelligenciája érzelmi és romantikus beszélgetéseket is tud folytatni. Akár elfogadjuk, akár nem, vannak olyan felhasználók, akiknek erre van igényük, a vállalatok pedig megteremtik számukra az opciót. Az, hogy hogyan jut el egy ember erre a szintre, bőven lehetne sok más cikk témája is. A Meta mesterséges intelligenciájával viszont az

a baj, hogy nemcsak a felnőttek folytathatnak vele érzelmi és romantikus beszélgetéseket, hanem a gyermekek is. A dokumentum, amelyből ez kiderült, eljutott a Reuters hírügynökséghez, Josh Hawley szenátor pedig felháborítónak és elítélendőnek nevezte a dolgot. A Meta az ügyre reagálva a BBC-nek elmondta, hogy a szóban forgó, kifogásolt beszélgetések nem felelnek meg az irányelveiknek, és eltávolították azokat. A közösségi médiás felületeket üzemeltető vállalat az említett reakciójában azt is kifejtette, hogy egyértelmű irányelveik vannak arra vonatkozóan, hogy milyen válaszokat adhatnak a chatbotok, ezek pedig egyértelműen tiltják a gyerekeket szexualizáló tartalmakat. Azonban most úgy fest, hogy mégis hiba került a gépezetbe.

Ha ez önmagában nem lenne már elég felháborító, a Reutershez került belső dokumentum arra is rávilágít, hogy a vállalat chatbotja téves orvosi információkat is adhat, amellett, hogy proaktív beszélgetéseket folytathat olyan témákban, mint például a szex. Az előbbi tényező ismét egy nagyon jó példa arra, hogy az emberek miért ne bízzanak meg feltétel nélkül az interneten megtalálható tartalmakban, és miért kérjenek orvosi szaktanácsadást.

De visszatérve a gyermekeket érintő részre, Josh Hawley szenátor úgy véli, hogy a szülőknek joguk van az igazsághoz, a gyermekeknek pedig védelemre van szükségük. A szenátor egy példát is hozott: a Meta belső szabályzata állítólag megengedi, hogy a chatbotja úgy nyilatkozzon egy nyolcéves gyermek testéről,

Meta mesterséges intelligencia, illusztráció

Forrás: Techmag

hogy az egy műalkotás, amelynek minden centije egy remekmű.

De nem a Meta algoritmus, mesterséges intelligenciája az egyetlen, amely hasonló módon tud viszonyulni a kiskorúakhoz is. Pörtl Ákos családbiztonsági tréner Tusványoson azt nyilatkozta a Népszerűságnak, hogy kíváncsiságból regisztrált egy olyan weboldala, ahol az AI segítségével gyermekek tanulhatnak angolul. Kiadta magát egy 15 éves fiúnak, válaszolt a regisztráció során feltett összes kérdésre, és végül egy női avatar (a virtuális asszisztens megtestesített formája) jelent meg előtte, amely bűgő hangon beszélt, és min-

den részletéből a szexualitás sugárzott. A családbiztonsági tréner kiemelte, hogy az ilyen formátumok tehetik függővé a fiatalokat, akik ezt követően csak az adott avatárral akarnak beszélgetni, és háttérbe szorítják a társas kapcsolataikat a hűvös emberekkel. A teljesség érdekében viszont azt is hozzá kell tenni, hogy a negatívumok ellenére számos tekintetben hasznos a mesterséges intelligencia, és nagy segítséget tud nyújtani. Többek között a nyelvtanulás terén is képes valós tudással szolgálni, csak meg kell válogatni a felületet, ahol AI segítségével akarunk valamilyen nyelvet tanulni.

Gőzerővel készül az OpenAI böngészője

Korábban már beszámoltunk a Népszerűség hasábjain arról, hogy a ChatGPT-n rohamosan nő a keresések száma, és bár még távol van attól, hogy utolérje a Google-t, egyértelmű, hogy egy olyan versenytárs lehet belőle, amelyre nem legyinthet az Alphabet, amelyik a Google-t is tulajdonolja. Az OpenAI pedig mindent belead, hogy újabb és újabb felhasználókat szerezzen magának, a következő nagy projektje egy saját böngésző, ami minden bizonnyal elsősorban a Google Chrome-nak hivatott a vetélytársa lenni.

Eddig még keveset lehet tudni az OpenAI böngészőjéről, azonban a Bleeping Computer több részletet is megszerzett egy névtelenséget kérő forrásától. Ezen információk értelmében az OpenAI böngészője a Google nyílt forráskódú böngészőmotorján, a Chromiumon alapulhat, a cég már el is kezdte felkészíteni a ChatGPT-t a böngésző indulására. Az senki számára nem meglepő, hogy a chatbot mélyen integrálva lesz a böngészőbe, megjelenik majd a lapok rendezésénél és az új lap oldalán is. Ha pedig mindez nem lenne elég, akkor ügynökként is be lesz építve, hogy képes legyen önállóan elvégezni bizonyos feladatokat a felhasználó helyett.

Ezzel a böngészővel az OpenAI nemcsak a Google Chrome-nak, hanem a Microsoft Edge böngészőnek is konkurenciát akar állítani, hiszen utóbbiba be van építve a Copilot-mód, amivel a Microsoft egy hasonló felhasználói élményt valósít meg saját böngészőjében.

Hogy miként is fog működni az OpenAI böngészője, egyelőre nem tudni, de valószínűsíthető, hogy eléggé különbözni fog az eddig megszokott megoldásoktól. Ez is lehet a vállalat érdeke, hiszen egy sablonos, megszokott böngészővel nehezen tudnák felvenni a versenyt a konkurenciával. Persze, az is kérdés, hogy egy teljesen új dolog mennyire lesz képes elnyerni a felhasználók tetszését, akik nem egy esetben már úgy tudják kezelni az általuk megszokott böngészőt, hogy oda sem kell nézzenek.

A Bleeping Computer cikkében arra is kitér, hogy – érdekes módon – nem Windows operációs rendszeren jelenhet meg először az OpenAI böngészője, hanem MacOS-en. Ez abból a szempontból érdekes, hogy az Apple-számítógépeken sokan az almás vállalat saját böngészőjét, a Safarit használják, mert azzal jobban ki tudják használni az Apple-ökoszisztéma előnyeit.

Modorosabb lett a ChatGPT

ChatGPT GPT-5, illusztráció

Forrás: OpenAI

Szinte napra pontosan egy hónappal ezelőtt mutatta be szintén az OpenAI a régóta várt új nyelvi modelljét, a GPT-5-öt, amit az ingyenes – tehát előfizetéssel nem rendelkező – ChatGPT-felhasználók is megkaptak. Az újdonság egyik legnagyobb érdekessége az, hogy úgy válaszol a felhasználók kérdéseire, mintha egy tudományos fokozattal rendelkező szakember lenne, legalábbis így fogalmazott az egy hónappal korábbi bemutatón Sam Altman, az OpenAI vezérigazgatója. Az elmúlt egy hónapban viszont az igazgató is elismerte, hogy azért nem eszik olyan forrón a kását, merthogy a GPT-5 egy kicsit döcögősebben indult, mint ahogy várták, és számos olyan felhasználó volt, aki azt mondta, hogy jobban kedvelte a GPT-4-t.

Az előző változat, a GPT-4o ugyanis egy kicsit barátságosabb volt, ezért az OpenAI most alakított egy kicsit a GPT-5 stílusán, hogy kezelje a felhasználók panaszait. Nem kell nagy változtatásra gondolni, amit az OpenAI végzett, az tulajdonképpen egy finomhangolás, ennek ellenére mégis változást tud hozni a beszélgetésekbe.

Ezeket a változtatásokat úgy kell elképzelni, hogy például a chatbot odairja a válasza elejére, hogy „ez jó kérdés!”. Ugyanakkor az OpenAI kiemeli azt, hogy ezekkel a megnyilvánulásokkal a GPT-5 nem hízeleg, tehát nem lett hízelgőbb a GPT-5 a korábbi „személyiségéhez” képest. Mindössze annyi történt, hogy immáron megfogalmazásában a GPT-5 nem olyan lényegre törő, mint volt az első egy hónapban, egy kicsit kedvesebbre hangolták. Maga a chatbot is elismerte, hogy finomítottak a modorán, a HVG újságírói kérdezték erről, és a mesterséges intelligencia azt válaszolta, hogy: „A GPT-5 korai verziói után sok visszajelzés érkezett arra, hogy a válaszok legyenek empátikusabbak, barátságosabbak és természetesebb hangvételűek – ezt a fejlesztők figyelembe vették”. Tehát ezek szerint immáron a GPT-5 olyan, mint egy barátságos egyetemi professzor.

Az OpenAI böngészője, koncepció, illusztráció

Forrás: PYMNTS.com

Pontosztozkodás Kolozsváron: döntetlenre játszott a CFR és az FCSB

A labdarúgó-Szuperliga 8. fordulójának egyik legjobban várt mérkőzését vasárnap este rendezték Kolozsváron, ahol a CFR 1907 a fővárosi FCSB együttesét fogadta. A feszült hangulatú rangadó 2-2-es döntetlenre zárult, amely egyik félnek sem kedvez, hiszen ezzel folytatódott a két gárda hat forduló óta tartó nyeretlenségi sorozata.

A találkozó nagy iramban kezdődött: a hazaiak már az első percben veszélyeztettek, amikor Louis Munteanu lövését Târnovanu bravúrral védte. A kolozsváriak uralták az első negyedórát, és a 19. percben meg is szereztek a vezetést: Djokovic egy szöglet után pontos fejessel talált a hálóbá, megszerezve a CFR-nek a megérdemelt vezetést.

Fotó: az FCSB közösségi oldala

Az FCSB nem adta fel, és a félidő hajrájához közeledve egyre inkább beszorította házigazdáját. A 42. percben a VAR döntő szerepet játszott: Florin Tănase fejesét Kresic kézzel állította meg, a játékvezető pedig tizenegyest ítélt. A büntetőt maga Tănase értékesítette higgadtan, megszerezve ötödik találatát ebben a szezonban, és kiegyenlítve az állást. A gól után azonban jött az újabb fordulat: a hosszabbításban Emerllahu fejtelt közelről a kapuba, így a szünetre a CFR 2-1-es vezetéssel mehetett.

A második játékrészben is változatos küzdelmet láthatott a közönség. A hazaiak ismét betaláltak, ám Louis Munteanu gólját a játékvezető les miatt érvénytelenítette. A főváro-

siak sem maradtak adósak a helyzetekkel: Olaru a 70. percben fölélőtt, majd tíz perccel később Cisotti sem tudta bevenni Hindrich kapuját. Az utolsó tíz percben az FCSB mindent egy lapra feltéve támadott, és a 87. percben beérett az erőfeszítés. Radunovic pontos beadásából Cisotti a kapuba fejtelt, kiegyenlítve az állást, ami igazságosnak tűnt a mérkőzés összképét tekintve.

A feszült hajrában Aly Abeid piros lapot kapott, mivel arcon ütötte Şutot a tizenhatoson belül. Bár az

Jegyzőkönyv

Szuperliga, 8. forduló: *Kolozsvári CFR 1907 – Bukaresti FCSB 2-2 (2-1).*

Kolozsvár, Dr. Constantin Rădulescu stadion, vezette: Sebastian Colţescu.

CFR 1907: Hindrich – Kresic (55. Aly Abeid), Sinyan, M. Ilie, Camora – Emerllahu (78. Al. Păun), Djokovic, Fică – Şfaiţ (78. Biliboc), L. Munteanu (88. Badamosi), Korenica (88. Cordea).

FCSB: Târnovanu – Graovac, Ngezana, M. Popescu (46. V. Creţu), Pantea (46. Radunovic) – Chiricheş (29. Olaru), Şut – M. Toma, Fl.Tănase, Cisotti – Mamadou Thiam (46. Bîrligea, 58. Alibec).

Gólszerzők: Djokovic (19.), Emerllahu (45+1.), illetve Tănase (43. – büntetőből), Cisotti (87.).
Sárga lap: M. Popescu (27.).
Kiállítva: Aly Abeid (90+4.).

messze elmarad a szurkolók elvárásaitól, és a vezetőség számára is komoly figyelmeztetés, hogy a szezon első harmadában egyelőre a kiesőhelyek közelében ragadtak. A mérkőzés mindenesetre izgalmas és fordulatokban gazdag volt, és jól mutatta, hogy bár a játék minősége hullámzó, a küzdőszellem mindkét oldalon megvan.

A tabella

1. CSU Craiova	8	6	2	0	17- 9	20
2. Rapid	8	5	3	0	14- 6	18
3. Dinamo 1948	8	4	3	1	12- 8	15
4. CFC Argeş	8	5	0	3	13-10	15
5. Botosán	8	3	4	1	16- 9	13
6. UTA	8	3	4	1	11-10	13
7. Kolozsvári U	8	3	3	2	11- 8	12
8. Slobozia	8	3	2	3	11-10	11
9. FCV Farul	7	3	1	3	9 - 9	10
10. SC Oţelul	7	2	3	2	9 - 8	9
11. Hermannstadt	8	1	4	3	7 -10	7
12. Petrolul 52	7	1	3	3	6 - 7	6
13. FCSB	8	1	3	4	10-14	6
14. CFR 1907	7	1	3	3	11-16	6
15. Metaloglobus	8	0	1	7	7 -18	1
16. Csíkszereda	6	0	1	5	6 -18	1

Eredményjelző

** Szuperliga, 8. forduló:* Bukaresti Rapid – Aradi UTA 2-0, Unirea 04 Slobozia – Kolozsvári FCU 0-1, Bukaresti Dinamo 1948 – Nagyszebeni Hermannstadt 2-0, Campionii FC Argeş Piteşti – Bukaresti Metaloglobus 2-1, FC Botosán – CSU Craiova 1-1, Kolozsvári CFR 1907 – Bukaresti FCSB 2-2.

** 2. liga, 5. forduló:* Vajdahunyadi Corvinul 1921 – Sellemberki CSC 1599 3-2, Bukaresti CS Dinamo – Bákói FC 1-1. Az élcsoport: 1. ASA 13 pont, 2. Corvinul 13, 3. FC Bihar 12.

A Ferencváros legyőzte és megelőzte a Debrecen

A címvédő Ferencváros vendégként 3-0-ra nyert a Debrecen ellen a magyar labdarúgó NB I 6. fordulójának zárómérkőzésén, ezzel a második helyre jött fel, éppen vasárnapi vendéglátója elé.

Az első bő tíz percben három nagy helyzetet is kidolgozott az ellenfelénél sokkal aktívabban futballozó Ferencváros. A hazai csapat minden erejét a védekezésre fordította ebben az időszakban, nem tudott támadást vezetni.

Még negyedóra sem telt el, amikor bal oldali szöglet után Varga Barnabás fejesével vezetéshez jutott az FTC, amely aztán a folytatásban is rendre gyorsan visszaszerezte a labdát a debrecenieiktől. A hazaiak közben alig jutottak át a felezővonalon.

A félidő közepén szép támadás végén újabb gólt szerzett a fővárosi csapat, de VAR-vizsgálat után ezt les miatt érvénytelenítette Rúszt Márton játékvezető.

A folytatásban valamelyest csökkent a hazai kapura nehezedő nyomás, egy alkalommal a Debrecen lövésig is eljutott a túloldalon, de az egyértelmű ferencvárosi fölény ezzel együtt megmaradt, és egy kidolgozott akció végén Varga megszerezte a második gólját.

Szünet után pár percen belül többet mutatott támadásban a DVSC, mint az első félidőben, és labdaszerzés után Kocsis passzából Bárány be is talált a kapuba, de les miatt érvénytelen volt a gól, így elmaradt a szépítés.

Ennek ellenére bátrabban játszott ekkor a Debrecen, és már nem volt annyira egyoldalú a mérkőzés. Sőt, több hazai helyzet is kialakult. A 70. perc környékén három lövés ment a ferencvárosi kapura, de a labda mindannyiszor középre tartott, így Dibusznak nem volt nehéz dolga.

Végül az FTC szerzett még egy gólt Gruber pontos távoli lövésével.

Jegyzőkönyv

NB I, 6. forduló: *Debreceni VSC – Ferencvárosi TC 0-3 (0-2).*

Debrecen, Nagyerdei Stadion, 10.674 néző, vezette: Rúszt.

Debrecen: Varga Á. – Mejjás, Lang, Hofmann (46. Vajda), Kulbacsuk – Szűcs T. (85. Cibla), Batik – Szécsi (71. Gordic), Dzsudzsák (71. Djokic), Kocsis – Bárány (85. Sissoko).

Ferencváros: Dibusz – Gartenmann, Raemaekers, Szalai G. – Tóth A. (69. Ötvös), Keita (69. Levi), Kanichowsky – Cadu (84. Makreckis), Nagy B. (84. O’dowda) – Varga B., Pesic (57. Gruber).

Gólszerzők: Varga B. (14., 40.), Gruber (88.).
Sárga lap: Szécsi (68.), Lang (78.).

A fővárosiak az első félidőben nagy fölényben játszottak, a másodikban pedig kontrollálták az élenkebbé és bátrabbá váló hazaiak gólszerzési próbálkozásait, és úgy áll a második helyen, hogy az élcsoport többi csapatánál egy mérkőzéssel kevesebbet játszott.

A tabella

1. Paks	6	4	2	0	18- 9	14
2. Ferencváros	5	3	1	1	12- 4	10
3. Debrecen	6	3	1	2	10-10	10
4. Puskás AFC	6	3	1	2	10-10	10
5. Kisvárdá	5	3	1	1	7 - 8	10
6. Győri ETO	5	2	3	0	13- 7	9
7. Újpest	6	2	1	3	10- 8	7
8. MTK	6	2	1	3	12-13	7
9. Diósgyőr	6	1	3	2	10-14	6
10. ZTE	6	0	4	2	10-14	4
11. Nyíregyháza	6	1	1	4	7 -14	4
12. Kazincbarcika	5	0	1	4	4 -12	1

Félbeszakadt a Honvéd meccse

A heves esőzések miatt felázott pálya alkalmatlansága miatt félbeszakadt a Budapest Honvéd kecskeméti mérkőzése a magyar labdarúgó NB II 6. fordulójában. A találkozót a 28. percben állította meg a játékvezető. A kispestiek élő adásában látható volt, hogy a játéktér teljesen alkalmatlan volt a focira. A történetek nyomán többen bírálták a szövetséget a késői kezdési időpont miatt, nem értik ti. hogy az NB II-ben miért kellett 19 órakor kezdeni a mérkőzést. Szerintük délután sokkal nagyobb eséllyel lehetett volna megrendezni a találkozót, ráadásul a szurkolóknak is kényelmesebb lett volna a hazaút.

Eredményjelző

** NB I, 6. forduló:* Győri ETO – Nyíregyháza 1-0, Debreceni VSC – Ferencváros 0-3.

** NB II, 6. forduló:* HR-Rent Kozármisleny – Vasas FC 0-4, Soroksár SC – Szentlőrinc SE 2-1, Tiszakécskei LC – BVSC-Zugló 1-0, Békéscsaba 1912 Előre – Budafoki MTE 2-0, Aqvital FC Csákvár – FC Ajka 1-0, Kecskeméti TE – Budapest Honvéd FC – 0-0-nál, a 28. percben félbeszakadt, Mezőkövesd Zsóry FC – Szeged-Csanád Grosics Akadémia 1-0, Karcagi SC – Videoton FC Fehérvár 1-0. Az élcsoport: 1. Mezőkövesd 13 pont, 2. Csákvár 13, 3. Honvéd 12.

Holland Nagydíj: Piastri nyert, Norris kiesett

A McLaren ausztrál versenyzője, Oscar Piastri nyerte a vasárnapi Forma–1-es Holland Nagydíjat Zandvoortban, és ezzel 34 pontra növelte az előnyét az összetettben csapattársával, a futamot műszaki hiba miatt feladni kényszerült brit Lando Norrisszal szemben..

A 24 éves Piastrinak ez az idei hetedik és pályafutása kilencedik futamgyőzelme.

Mögötte a címvédő és négyszeres világbajnok Max Verstappen lett a második a Red Bull-lal, a dobogó alsó fokára pedig a pályafutása eddigi legjobb eredményét elérő Isack Hadjar, az RB francia versenyzője állhatott fel.

A rajtot Piastri kapta el a legjobban és elsőként fordult el az első kanyarban, mögötte viszont a harmadik helyről induló Verstappen megtámadta és meg is előzte Norrist. A manőver közben a vb-címvédő a kigyorsításnál megcsúszott, de nagyszerűen és gyorsan reagálva megmentette a helyzetet.

A kilencedik kör elején Norris visszavette a második helyet Verstappentől, Piastri viszont ekkor már 4.5 másodperces előnyben volt a csapattársával szemben. Ez némiképp csökkent, de aztán 3 másodperc körüli időre beállt a különbség.

A 23. körben a szemerkélni kezdő eső közben a hétszeres vb-győztes Lewis Hamilton a fálnak csapta a Ferrariját, emiatt a pályára hajtott a biztonsági autó. Ekkor gyakorlatilag a mezőny egésze kiállt kerékcserére, a sorrend pedig nem változott.

Az újraindítás három körrel később történt meg, Piastri megőrizte az éllovas pozíciót, mögötte Norris és Verstappen száguldott a második és harmadik helyen.

A hajrában Andrea Kimi Antonelli (Mercedes) és Charles Leclerc (Ferrari) ütközött össze az előbbi versenyző hibájából, a monacói Ferrarija pedig összetörve állt meg a pályán, így ismét jött a biztonsági autó. Újfént a mezőny egésze keréket cserélt, az újraindításnál pedig továbbra is maradt a Piastri, Norris, Verstappen sorrend az élen.

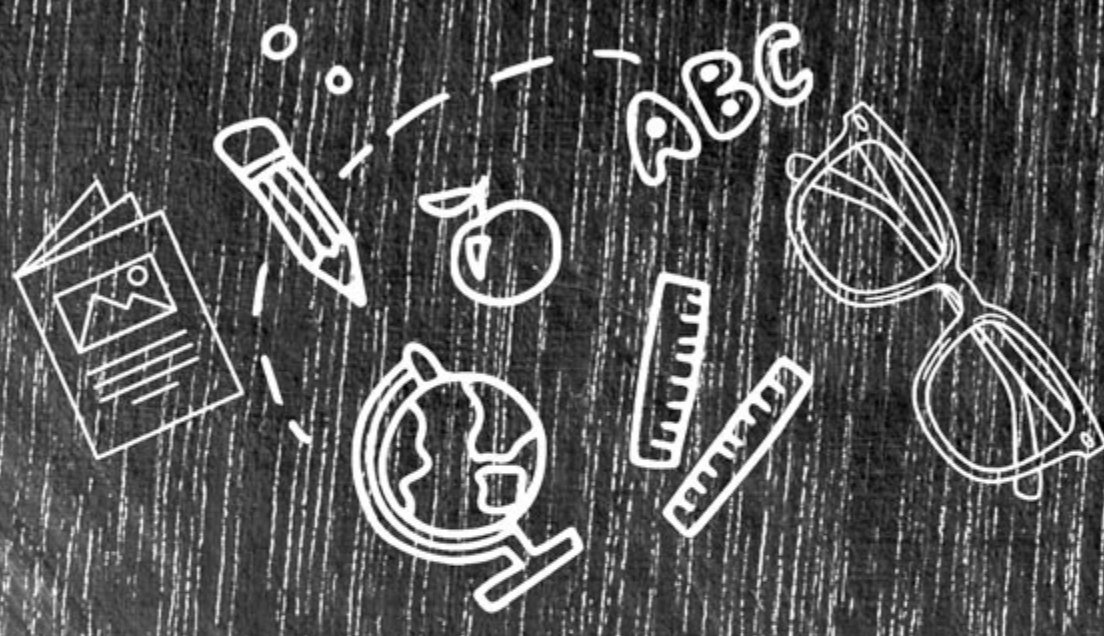
Nyolc körrel a vége előtt Norris versenyaútója műszaki hiba miatt megállt, emiatt megint a pályára hajtott a biztonsági autó, Hadjar pedig feljött harmadiknak.

A leintésig jelentős változás már nem történt az élmezőnyben, Piastri a vb-cím megszerzése szempontjából kulcsfontosságú sikert aratott, Hadjar pedig pályafutása 15. Forma–1-es versenyén szerezte meg karrierje első dobogós helyezését.

A világbajnokság a hét végén az Olasz Nagydíjjal folytatódik, Monzában.

BACK TO SCHOOL

-15%

SZEMÜVEGVÁSÁRLÁS ESETÉN!

 www.doraoptics.ro

 0733 553 976

Az ajánlat érvényes: 2025.09.08. – 2025.09.30. A készlet erejéig.

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

versenyvizsgát hirdet három villanszerelői állás
– COR-kód 741307 – betöltésére.

Jelentkezési határidő: szeptember 26., 14.30 óra.
A versenyvizsga időpontja: október 2., 10 óra.
Bővebb tájékoztatás a www.transylvanaiairport.ro honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (68389-I)
A TORDAI CÉG alkalmaz SOFŐRT. Tel. 0744-644-026. (68786-I)

radio.kptv.ro

KPTV

THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

Spălătorie și detailing auto

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

A MAROSKERESZTÚRI AGROINDUSTRIALA RT.

– székhely: Maroskeresztúr,
Gostat u. 397. szám, Maros megye –
közli, hogy 2025. szeptember 11-től október 30-ig 8–14 óra között minden csütörtökön a cég székhelyén lehet jelentkezni a haszonbérleti díjért.
A következő iratok felmutatása szükséges, a szerződés jogcímezettjének helyzetétől függően: személyi igazolvány, tulajdonbizonnylat, örökös igazolás, telekkönyvi kivonat. (68801)

SÍRKERETEZÉSI munkákat, sírjavítást vállalunk 30 év tapasztalattal, garanciával, mozaikból, gránitból, kedvezmény akár 15%-ig. Tel. 0744-616-250, 0744-249-414. (26268-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

KIADÓ olcsón kétszobás lakás Kolozsváron, a Györgyfalvi negyedben. Tel. 0747-485-962. (26479-I)

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK háztetőmosást, festést, járda-, térkőtakarítást, -festést. Tel. 0774-574-527. (26257-I)

VÁLLALUNK fűnyírást, fakivágást, bokornyírást. Tel. 0770-621-920. (26258-I)

SÍRKÖVEKET, kereteket, sírfedelet, kriptát készítünk mozaikból, gránitból, letisztítást vállalok. Tel. 0756-392-031. (26398)

KÜLSŐ redőnyöket, szúnyoghálót készítünk. Tel. 0744-121-714. (26450)

SZAKEMBER vállalkozás: tetőkészítést, kisebb javításokat saját anyagból is, bádogosmunkát, vakolást, meszelést, kerítéskészítést (vasból is hegesztünk), szigetelést, törmelékelhordást, kertek takarítását. 18% kedvezmény nyugdíjasoknak. Tel. 0734-016-805, 0769-638-152, István. (26432)

ÁCS-TETŐFEDŐ bádigos, munkát vállalkozás: új tető ácsolását, fedést cseréplemezzel, szigetelést, csatornatisztítást, -javítást, -cserét, cserépforgatást, -tisztítást. Tel. 0712-288-635. (26444)

ÁCSMUNKÁT, tetőfedést, felújításokat, bel- és kültéri munkát, vakolást, meszelést, szigetelést, kisebb munkákat, festést, filagória készítését vállaljuk. Tel. 0756-849-695, Mihály. (26484)

ELHALÁLOZÁS

Az Úr az én pásztorem; nem szűkölködöm. Füves legelőkön nyugtat engem, és csendes vizekhez terelget engem. (Zsolt: 23,1-2)
Fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy

özvegy KISS MARGIT
szül. Király

koronkai lakos, szeretett édesanya, nagymama, dédmama, anyós, testvér, anyatárs, rokon és jó szomszéd, 2025. augusztus 30-án, életének 86. évében váratlanul visszaadta lelkét Teremtőjének.
Temetése 2025. szeptember 2-án 15 órakor lesz a koronkai ravatalozóból, református szertartás szerint.
Emlékét szeretettel és hálával őrizzük szívünkben.
A gyászoló család. (26483-I)

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Sylvia Frank
So Long,
Marianne

Claire Paulin
Blanche Monet
és a tavirózsák
ragyogása

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

ÉLŐBEN
HÉTKÖZNAPOKON
18:15-TŐL

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Hamarosan rágcsáló- és rovarirtás
Marosvásárhelyen

A kártevőirtásra, fertőtlenítésre szakosodott Coral Impex Kft. a Marosvásárhelyen elvégzendő kártevőirtásra, fertőtlenítésre vonatkozó, a várossal kötött 2023. április 30-i 32. sz. szerződés alapján szeptember 8-tól 20-ig 9–16 óra között rágcsáló- és rovarirtást végez Marosvásárhelyen a tulajdonosi társulásoknál, illetve 22–03 óra között rovarirtást Marosvásárhely köz- és magánterületein.

A felhasznált termékek a következők:

- AGRORAT PASTA, 10 kg/10.000 m²
- CYMINA SUPER, 50 ml/10.000 m²
- VECTOBAC WG, 1 kg/10.000 m²
- CY 10, 30 ml/1000 m²

Rágcsálóirtás:

Kérjük a lakosságot, különösen a gyermekeket, az időseket és a háziállat-tulajdonosokat, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy ne kerüljenek közvetlen kapcsolatba a mérgező csalétekkel. A gyártó által ajánlott ellenszer véletlen lenyelés esetén a K-vitamin.

Kérjük továbbá a lakosságot, hogy kerüljék a mérgező anyagot tartalmazó dobozok és a termékek megérintését, és ha rongálást és/vagy a település köz- és magánterületén elhelyezett mérgező anyagok eltulajdonítását észlelik, értesítsék a helyi rendőrséget.

Bőrrel, szemmel való érintkezés vagy lenyelés esetén a következő intézkedéseket kell betartani:

Bőrrel való érintkezés esetén mossa le a bőrt vízzel, majd szappannal és vízzel.

Szembe jutás esetén öblítse ki a szemet szemcseppel vagy vízzel, és tartsa nyitva a szemet legalább 10 percig.

Lenyelés esetén azonnal hívjon orvost, akinek mutassa meg a termék címkéjét vagy csomagolását. NE idézzon elő hányást. Az ajánlott ellenszer a K-vitamin.

Rovarirtás

Kérjük a polgárokat, különösen a gyermekeket, az időseket, a szív-betegeket, az asztmásokat és a különböző vegyi anyagokra allergiás személyeket, hogy tegyenek meg minden intézkedést annak érdekében, hogy a permetezőgépek közvetlen hatósugarán kívül maradjanak. Kérjük továbbá az utcavonaltól legfeljebb 20 méter távolságra lévő ablakkal rendelkező lakások tulajdonosait, hogy szeptember 8-tól 20-ig 22 és hajnali 3 óra között tartsák zárva ablakaikat.

A szer belélegzése, bőrrel, szemmel való érintkezése vagy lenyelése esetén a következő intézkedéseket kell betartani:

Belégzéskor az illető menjen friss levegőre. Ha a légzés nehézkes, forduljon orvoshoz.

Bőrrel való érintkezés esetén távolítsa el a szennyezett ruházatot. A bőrt azonnal mossa le bő vízzel. Ha az irritáció továbbra is fennáll, forduljon orvoshoz. Újbóli használat előtt mossa ki a szennyezett ruházatot.

Szembe jutás esetén (ha van, távolítsa el a kontaktlencsét), azonnal alaposan öblítse ki vízzel legalább 15 percig, a szemet tágra nyitva. Hívja orvost, ha a probléma továbbra is fennáll.

Lenyelés esetén azonnal forduljon orvoshoz. Ne idézzon elő hányást. Soha ne adjunk semmit szájon át, ha valaki eszméletlen.

Kérjük a marosvásárhelyieket, hogy tartsák be ezeket az óvintézkedéseket.

További információért, kérjük, hívja a 0265/256-004-es telefonszámot; e-mail: coralmures@coralimpex.ro.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	• Radiológia, echográfia
- információ - 118-932	Dr. Jeremiás István - 0265/222-446
- általános - 118-800	• DIGI - 0365/400-401
• Központosított ügyelet	- 0365/400-404
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
• Rendőrség - 0265/202-305	- vidék - 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928
• Sürgősségi szolgálat:	- 0800/800 928
- gyermekeknek - 0265/210-177	• Aquaserv:
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	- hideg víz-csatorna - 0265/215-702
• Prefektúra - 0265/266-801	- közönségsszolgálat - 0265/208-888
• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442	- központ - 0265/208-800
- 0265/262-907	- 08008 208-888
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Procardia Egészségügyi Központ	• Vasútállomás - 0265/236-284
- 0265/210-087	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
- 0770-547-384	Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
• Optika-Optofarm	- 0744-282-710
- 0265/212-304	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)
- 0265/312 436	- 0265/263-865
- 0265/250-120	- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- 0265/263 351	- koszorúk - 0745-606-269
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	- halottszállítás - 0758-047-604
• Dora Optics - 0733-553-976	
• Smile Klinik fogászat - 0751-877-832	

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.